Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 123. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЧЕРВНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JUNE 29, 1956. No. 123. VOL. LXIII.

НАМАГАННЯ ВІДКЛАСТИ СТРАЙК СТАЛЕВАРНИКІВ СКІНЧИЛИСЯ НЕВДАЧЕЮ

Ню Йорк. — Керівники сталеварних корпорацій, як теж і провід спілки Сталеварних Робітників Америки виступили з пропозиціями, щоб встановлений на північ 30 червня ц. р. страйк сталеварних робітників відкласти на два тижні, значить до 15 липня ц. р. Обидві пропозиції мали на меті можливість продовжування переговорів в цій справі нового контракту між спілкою і сталеварною індустрією. Різниця в пропозиціях була тільки та, що спілка сталеварних робітників вимагала, щоб устійнена в евентуальному договорі підвишка заробітної платні обов'язувала від 1 липня, а представники сталеварної індустрії стояли на становищі, що підвишка й інші удогіднення мають обов'язувати від дня підписання договору. Тому теж ці намагання знайти вихід із критичної ситуації скінчилися невдачею, бо кожна із сторін відкинула подану другою стороною пропозицію. Це знівечило останні надії на те, що вдасться оминути страйку сталеварних робітників. Деякі більші сталеварні компанії, включно з найбільшою з-поміж них — Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен, почали уже гасити сталеварні домни і приготовлятися до припинення продукції сталі. Представники обох сторін роблять ще останні зусиллл, щоб дійти таки до порозуміння в справі підписання нового контракту. Керівники сталеварної індустрії відкидають можливість більшого підвищення заробітних платень, арґументуючи свою відмову доконечністю збільшити ціни сталі, що могло б мати поганий вплив на господарську ситуацію країни. Можливість інтервенції уряду в справі страйку і припинення його судовою постановою на протяг 80 днів вважають у поінформованих колах сумнівною. Уряд тепер не буде інтервеніювати, хіба згодом у випадку, якщо б страйк надто довго продовжувався. Останній страйк сталеварних робітників відбувався три і пів року тому і тривав вісім тижнів. Подібні затяжні страйки були теж в 1946 і 1949 рр. За Трумана уряд мусів двічі — в 1949 і 1952 роках — інтервеніювати, щоб припинити страйк сталеварних робітників.

Президент по раз перший показався публіці

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер по раз перший під час своєї другої недуги показався публіці, коли з'явився в вікні своєї кімнати в шпиталі та разом із своєю дружиною слухав військової оркестри, яка грала на шпитальному подвір'ї. Під час появи Президента в вікні шпиталю „Волтера Ріда" репортери могли по раз перший фотографувати Айзенгавера. Військова оркестра під диригентурою майора Г. Керрі грала „Армі блю" та „Мен оф ди авер", а пізніше відограла кілька улюблених Президентом пісень. Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Гаґерті повідомив, що Президент в суботу 30-го червня залишить шпиталь і від'їде на свою фарму в Гетисбурґу, Па. Гаґерті відмовився сказати, як довго Президент буде на фармі. Президент нормально працював, конферував із своїми дорадниками та підписував закони. Лікарські бюлетені говорять про те, що Айзенгавер видужує в нормальному темпі, його пульс, температура, віддих і тиснення крови нормальні.

Палата Репрезентантів збільшує пенсії ветеранів із першої війни

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів більшістю 364 до 51-го голоса прийняла законопроєкт, згідно з яким автоматично збільшуться пенсії ветеранів із першої світової війни з 78-ох долярів до 90-ох долярів, якщо вони осягнули вік 65 років. Це збільшення старечих пеней ветеранів коштуватиме державну скарбницю 356,000,000 долярів річно Але з цього законопроєкту користати зможуть тільки ті ветерани першої світової війни, яких прибуток не буде більший як 1,400 долярів річно, якщо вони самотні і 2,700 долярів, якщо вони одружені. Цей законопроєкт відослано до Сенату, але більшість сенаторів хилодно відносяться до нього. Палата Репрезентантів ухвалила збільшити старечі пенсії ветеранам першої світової війни, але відкинула законопроєкт Адміністрації Ветеранів, щоб автоматично кожний ветеран із другої світової війни і війни в Кореї міг діставати старечу пенсію в сумі 105 долярів місячно, якщо дійде до 65-го року життя.

Пропонують допомогу старшим особам

Вашинґтон. — Два демократичні сенатори, голова Сенатської Комісії Праці і Публічної Добродійности Лістер Гілл та член цієї комісії — Джан Ф. Кеннеді, пропонують видати 207,000,000 долярів на те, щоб впродовж шістьох найближчих років вивчати справу допомоги старшим особам. Цього року можна буде тільки почати акцію в цій справі, бо окремий законопроєкт можна буде ухвалити аж на найближчій сесії Конґресу. Згідно з цим законопроєктом федеральний уряд мав би видати стейтам і приватним інституціям — 154,000,000 долярів. Жадна інституція чи організація не може дістати більше, як 30,000 на один проєкт в цій справі.

В АМЕРИЦІ

● **Через те,** що попереднього року нащеплено проти поліо дітей шкільного року, цього року найбільше хворіють на цю пошесну недугу діти у віці від двох до шістьох років. Батьки повинні подбати про те, щоб нащепити проти поліо дітей в передшкільному віці.

● **Сторож** будинку ІМКА в Шикаґо викинув через вікно каламар, який упав на голову лектора Шикаґівського Університету Лероя В. Геймана. За ушкодження голови Гейман має дістати від ІМКА 85,000 долярів,

● **Пресовий секретар** Білого Дому Джеймс С. Гаґерті повідомив, що урядуватиме в Білому Домі, а не в шпиталі „Волтера Ріда", де видужує президент Айзенгавер.

● **Демократичний** конґресмен Чарлз А. Ванік заявив, що демократи повинні відзначити секретаря оборони Чарлза Е. Вилсона і секретаря рільництва Езру Тефта Бенсона, які своєю діяльністю допомагають Демократичній партії виграти вибори, хоч самі є республіканцями.

● **Сенатська Комісія** Внутрішніх Справ погодилася на те, щоб острів Бедло, на якому стоїть Статуя Свободи, перейменований був на Острів Волі.

● **Панама і Коста Ріка** — найменші держави серед 20-ох американських латинських держав. Панама має 29,127 крадратових миль території і 909,700 населення, а Коста Ріка — 19.696 квадратових миль території і 933,033 населення. Обидві ці держави експортують банани, каву і какао.

ДЕМОКРАТ ПРОМОВЛЯЄ, РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ СЛУХАЄ

Губернатор Ню Йорку Аверелл Гарриман, новий демократичний претендент до номінації на президента, промовляє під час конференції губернаторів в Атлантік Сіті. Слухає його з увагою губернатор Вашинґтону Артур Б. Ленґлі, який буде вирішною особою під час цьогорічної конвенції республіканської партії

Губернатори й сенатори критикують рішення Найвищого Суду

Атлантик Сіті, Н. Дж. — На конференції губернаторів критикували Найвищий Суд за те рішення, в якому він обмежив права стейтових судів, якщо про дані справи можуть рішати федеральні суди. Найвищий Суд недавно вирішив, що стейтовий суд в Пенсилвенії не може вирішувати справи про підривні дії обвинуваченої особи, бо тими справами має займатися федеральний суд. Подібно Найвищий Суд обмежив право суду в стейті Небраска вирішувати справу залізничників, бо згідно з федеральним законом про працю на залізницях ту справу має вирішити федеральний суд. — Одночасно в Вашинґтоні республіканський сенатор Джозеф МекКарті та демократичний сенатор Джеймс О. Істленд гостро критикували на Сенатській Підкомісії Внутрішньої Безпеки рішення Найвищого Суду ЗДА. Сенатор МекКарті говорив про „некомпетентність та невідповідальність судів з лівими поглядами, які вважають себе за супер-Конґрес". Сенатор Істленд, голова цієї підкомісії, твердив, що Найвищий Суд „видає одне за одним прокомуністичні рішення". Він сказав, що це явище можна було б пояснити тільки тим, що більшість суддів є під деяким впливом прокомуністів. Те саме твердив і сенатор МекКарті, який заявив, що нікого з суддів він не називає комуністом, але чи комуністичний щоденник в Ню Йорку „Дейлі Воркер" не хвалив рішення Найвищого Суду, і не називав „героєм" головного суддю Ірла Воррена? Ці сенатори обурені рішенням Найвищого Суду, за яким можна звільняти з праці як нельояльних тільки тих працівників, які працюють на становищах, зв'язаних з державними таємницями. Сенатська підкомісія домагається рішення, за яким можна було б звільняти з праці всіх нельояльних працівників.

Президент закликає негритянське населення до „терпеливости, справедливости й мудрости"

Сан Франсіско, Каліфорнія. — Президент Айзенгавер вислав привіт 47-ій річній конвенції Крайового Товариства для Поступу Кольорового Населення, в якому закликає негритянське населення цієї країни до „терпеливости, стриманости і мудрости" в змаганні за скасування расових обмежень. Президент висловив надію, що Конґрес ухвалить урядовий законопроєкт про охорону громадянських прав кольорового населення. Коли це станеться, тоді уряд зможе оберігати конституційні права кожного громадянина. Але ухвалення закону не дасть негайної розв'язки цієї справи. Всі мусять бути терпеливі стримані і мудрі в періоді, який потрібний для скасування всіх расових обмежень. „Якщо ви звернете свою увагу на ці проблеми, писав Айзенгавер, я бажаю вам найкращих успіхів в ваших зборах".

Д-р Ст. Витвицький зустрівся у Вашинґтоні з сен. Волтером Джорджом

Вашинґтон. — Президент Української Народної Республіки в екзилі д-р Степан Витвицький зустрівся під час свого перебування у Вашинґтоні з головою сенатської комісії для зовнішніх справ Волтером Джорджом. Розмова ішла про питання нової „миролюбної" большевицької політики, а далі відосередних протимосковських тенденцій, зростаючих серед неросійських народів, особливо ж в Україні, можливостей встановлення взаємини між провідними політичними представництвами підсовєтських народів і екзильними урядами так званих сателітів. Заторкнено теж відношення офіційної американської політики до національних рухів в СССР і питання політичного курсу Американського Комітету Визволення від большевизму, який — як це пояснював у згаданій розмові през. Витвицький — не покривається вповні з вимогами визвольної боротьби поневолених неросійських народів в СССР.

● **Секретар оборони** Чарлз Е. Вилсон перепросив сенатора Герберта Г. Лімена за те, що в бюрі цього сенатора поліційні аґенти без його дозволу перевели ревізію, шукаючи підслухових апаратів.

● **Республіканські провідники** Сенату і Палати Репрезентантів, сенатор Вільям Ф. Новленд і конґресмен Джозеф В. Мартин, сподіваються, що праці Конґресу вдасться закінчити в третьому тижні липня і члени Конґресу зможуть поїхати на відпочинок 21-го липня.

Ген. Твайнінґові показали дві старі фабрики літаків у Москві

Москва. — Делеґаціям американського і англійського летунства, що приїхали були до Москви на минулонедільний показ совєтського летунства, показано в середу 27 червня дві фабрики літаків: одну на терені самої Москви, пів години віддалі від готелю, де замешкала американська делеґація, і другу на підмосковському летовищі. Обидва відомі американські фахово-військові пресові референти, Гансон В. Болдвін із „НЙТаймсу" і Ансел Е. Талберт із „НЙГеролд Трибюн", які товаришать генералові Твайнінґові в його подорожі до СССР, стверджують однозгідно, що в отих обидвох фабриках не показано англійським і американським відвідувачам нічогісінько цікавого, крім здебільша дуже старих машин, майже виключно закордонного походження. Показано теж тільки частину фабрик, не допустивши до інших частин. В одній фабриці працюють тепер 3.000 робітників, в другій 5.000. У зв'язку з цими відвідинами прийшло до інциденту, бо виявилося, що між совєтськими „перекладачами" був приявний також кореспондент совєтського радія з фотоапаратом і апаратом до записування всього сказаного, коли тим часом американським журналістам заборонено вступ до фабрик, а перед приїздом делеґацій совєтський уряд запевнив американського амбасадора Болена, що американські журналісти матимуть рівні права з совєтськими.

Тіто заперечує приступлення до протизахідного фронту

Беоґрад. — Юґовлавський диктатор Йосиф Тіто вернувся у вівторок 27 червня вечором до столиці Юґославії, привитаний 21 гарматнім стрілом і „кількасот тисячною масою" (як казалось в юґославському комунікаті) громадян. Тіто виголосив зараз таки на залізничій стації Беоґраду промову, звернену головним чином проти тих закордонних голосів, які закидали Тітові перехід до ворожого Заходові совєтського табору. Він назвав „абсурдом" твердження, що його відвідини в Москві були „з'їздом протизахідних сил". Він твердив, що СССР і Юґославія помирились на базі рівних і суверенних держав. Він впевняв, що „те, що побачив і почув в Совєтах", переконало його про мирові тенденції СССР і що Москва нікого не заатакує. Він не добачує, мовляв, причини, чому між Юґославією і західніми державами не мали б продовжуватись добрі взаємини. Він палко поручив „співіснування між державами різної соціяльно-економічної і політичної системи". Про вислів Жукова, що СССР і Юґославія будуть маршувати в найближчій війні пліч-опліч, Тіто не згадав безпосередньо, ані посередньо. Між приявними на стації дипломатами був також американський амбасадор Рідлберґер, якому Тіто стиснув руку, але Рідлберґер мав уже давно намічений від'їзд до ЗДА на четвер 28 ц. м. і тому не бачитиме окремо Тіта перед своїм від'їздом.

Британський Коммонвелт радить над політикою Москви

Лондон. — Дев'ять прем'єрів членів-держав Британського Коммонвелту розпочали у середу 27-го червня ц. р. свої наради від справи нової нової совєтської закордонно-політичної тактики і її наслідків для зовнішнього світу. Після короткої привітальної промови, Антоні Іден, який проводить цій конференції, поінформував присутніх про хід і вислід нарад англійського уряду з Булґаніним і Хрущовим під час останніх їх відвідин в Лондоні. Іден висловив переконання, що совєтські правителі щиро хочуть оминути риск атомово-водневої війни в передбачливій майбутності, зате зосередити величезні економічні можливості Совєтського Союзу на поборювання вільних держав на світових ринках. У дискусії над „новим обличчям" совєтської політики відразу позначились різниці поглядів. Індійський прем'єр Неру висловлював віру в щирість совєтської мирної політики, бажання поменшити міжнародне напруження та „мирно співіснувати" з Заходом. Зате канадійський прем'єр Лорен і його міністер закордонних справ Пірсон — особливо цей останній, який теж їздив недавно до Москви перестерігали перед надто поквапними висновками, висловивши свій скептицизм у відношенні до совєтської політики. — Королева Єлисавета II приймала прем'єрів Коммонвелту і їх дружини парадним обідом.

„Правда" опублікувала статтю Денніса із закидами проти Хрущова

Москва. — Московська „Правда" подала з деякими скороченнями переклад статті генерального секретаря комуністичної партії З'єдинених Держав Юджина Денніса, надрукованої в нюйоркському органі компартії „Дейлі Воркер" з дня 18 червня ц.р. З примітці до перекладу цієї статті редакція „Правди" підкреслила, що стосується виступ Денніса до матеріялів, опублікованих державним департаментом ЗДА під назвою „Рапорт Хрущова на 20-му з'їзді комуністичної партії СС". У своїй статті Денніс висловив низку сумнівів і питань, що зводяться в основному до того, що робили інші совєтські провідники в той час, як Сталін доконував своїх злочинів. У своїй статті Денніс характеризує Сталіна і його режим такими словами, як „трагічна історія", „невиправдані злочини", „тортури, аранжовані процеси і депортації на велику скалю" та ін. До згадки Денніса про „переслідування жидівських лікарів" редакція „Правди" додала примітку, що „були ув'язнювані протизаконно не тільки жидівські, але й російські та українські лікарі". Водночас „Правда" викинула із статті Денніса слова про те, що були переслідувані жидівські культурні діячі. Стаття Денніса закінчується зверненням в сторону Хрущова й інших членів теперішнього совєтського „колективного керівництва" з домаганням з'ясувати їхню ролю за режиму Сталіна, як і те, чи і як вони хочуть направити „помилки" Сталіна і чому вони не виявили всіх злочинів Сталіна скоріше. В політичних колах думають, що опублікування статті Денніса в совєтській пресі це підготова для того, щоб опублікувати в ній теж і промову Хрущова.

● **Кол. през. Гаррі Труман** був на обіді у королеви Єлисавети II. Останній раз Труман бачив теперішню королеву Англії в 1951 році, коли був ще президентом ЗДА, а Єлисавета була лише княжною.

● **20-річна внучка** кол. президента Ф. Д. Рузвелта, Кейт Рузвелт, донька Джеймса Рузвелта, студентка, прибула до Москви, щоб — як вона заявила — вивчати культурне і спортове життя совєтських студентів.

ДОЛЛЕС ПРО ЗАКОЛОТ СЕРЕД КОМУНІСТІВ І ПОСЛАБЛЕННЯ ВПЛИВІВ МОСКВИ

Вашингтон. — Наслідок виступу Нікіти Хрущова на 20 з'їзді Комуністичної партії в Москві з розвінчанням Сталіна такий, що в усіх комуністичних партіях у світі, підпорядкованих до цього часу сліпо московському центрові, настав заколот і вплив Москви значно послаб. Це була та головна провідна думка, що її широко розвинув державний секретар Джан Фостер Доллес на своїй пресовій конференції в середу 27-го ц. м. У цій справі він склав на початку конференції приготовану заяву, а потім, в ході конференції, ця сама справа ще кількакратно виринала, заторкувана окремими журналістами. Як головну причину виступу Хрущова і заламання залізної дисципліни внутрі комуністичного партійного світу Доллес вбачає відсутність будької більшої комуністичної перемоги від 1950/51 рр. Коли журналісти спитали його, чи він не вважає, що Совєти віднесли перемогу у своїй політиці на Середньому Сході. Доллес признав деякі совєтські успіхи в ділянці економічного суперництва з Заходом, але ствердив, що Совєтам не вдалося включити в комуністичний бльок чи підпорядкувати закордонній політиці Москви ніодної держави на Середньому Сході. Доллес категорично відкинув тезу, наче б критика під адресою Москви, яка залунала з різних комуністичних осередків у світі — від комуністичних партій в Італії, Франції, Англії і ЗДА — була згори запланована й інспірована та вирежисерована Москвою Він твердив, що ця критика є висловом „дійсних розбіжностей".

З інших справ, заторкнених на тій пресовій конференції, на першому місці стояла справа з'єдинення Німеччини. Доллес, покликавшись на офіційний комунікат, оприлюднений наприкінці відвідин канцлера Аденауера у Вашинґтоні в цьому місяці, ствердив повну згоду між політикою ЗДА і Німецької Федеративної Республіки у пункті з'єдинення Німеччини. Він пригадав, що поки осягнено згоду Москви на усамостійнення Австрії, заходи в тій справі тривали від 1947 до 1955 року. Доллес переконаний, що так само у справі Німеччини Совєти поступляться і погодяться на її з'єдинення, але для цього треба сильного морального натиску всього вільного світу. Що торкається недільних виборів в Ісляндії і небезпеки, що треба буде зліквідувати американську базу у Тефлявіку, то державний секретар не утотожнює цієї справи з перемогою комунізму. Мовляв, коли Ісляндія приступила до НАТО, то відразу говорилося про те, що на Ісляндії не буде ніяких чужих військ. У підході Ісляндії до НАТО нічого не змінилося й тепер, коли небезпека війни, очевидячки, зменшилася. Запитаний про висліди розмов з французьким міністром закордонних справ Піно, Доллес признав, що він погоджується з французьким міністром, який недавно відбув подорож до Москви, що „внутрі совєтського бльоку зростає тенденція до більшої лібералізації, більших людських прав, більшої свободи слова, кращого використовування плодів праці і нагоди говорити й думати свобідніше". Між ЗДА і Францією є повна згода щодо принципів у відношенні до СССР, але Доллес посередньо признав, що існує між ними різниця думок на тактику, яку треба застосувати в теперішніх умовинах. — Щодо Тіта і його подорожі до СССР, то Доллес висловив погляд, що Юґославія не втратила нічого з своєї попередньої незалежности і не сталося нічого, що оправдало б відтягнення їй дальшої допомоги. — Пресова конференція державного секретаря була передавана через телевізію. Ціль такого її поширення в народі — твердить американська преса — була та, щоб підкреслити змагання американського уряду до вдержання сили і єдности вільного світу в теперішньому моменті заколоту в комуністичному світі.

Туреччина погрожує зірванням зв'язків із Англією за Кипр

Нікозія. — Д-р Фазіль Кучук, лідер кипрських турків, який тількищо вернувся з столиці Туреччини Анкари, де він конферував з турецьким урядом заявив, що Туреччина виступить з Баґдадського пакту і зірве дипломатичні взаємини з Англією, якщо Англія погодиться на таку конституцію для Кипру, яка даватиме грекам перевагу в кипрському парляменті і узалежнить долю турецької меншини на Кипрі від ласки-неласки греків. Фазіль Кучук подав таку розв'язку: нижча палата парляменту складалась би з представників від кожних 10.000 мешканців Кипру, без уваги на національність, таким чином греків було б там, як 4:1 у відношенні до турків. Зате вища палата мала б складатися по рівному числі грецьких і турецьких репрезентантів, із правом „вета" проти постанов нижчої палати. Д-р Кучук твердив, що в Анкарі є переконані, що Греція іде в напрямку до проголошення своєї „невтральности", себто до виступлення з НАТО та затіснення взаємин з Юґославією. Англійська дипломатія працює над позисканням згоди Туреччини на такий проєкт конституції для Кипру, який був би також сприйнятливий для греків і приніс би замирення на Кипрі.

В СВІТІ

● **Чеські студенти,** які в своїй масі виявили себе гостро критичними у відношенні до комуністичного режиму і жадали цілої низки реформ в дусі демократизації, осягнули зовсім протилежних наслідків у комуно-чеській високошкільній політиці: в ЧСР проголошено поворот до засади, що до високих шкіл може вступати молодь тільки „пролетарського походження", а число годин, призначених для комуністичних наук, замість поменшити — побільшено.

● **До Москви** прилетів перший приватний літак — Вільяма Ліра, американського фабриканта, що продукує частини то літаків. Він прилетів з дружиною і совєтським летуном, що його дали йому у Східньому Берліні. Віддстань у 1,100 миль від Берліну до Москви Лір перелетів за 5 годин і 15 хвилин, летячи пересічно по 200 миль на годину. У Вильні він набирав пальне.

● **Король Йорданії Гуссейн,** на пропозицію прем'єра Саїда Муфті, розв'язав парлямент, випередивши заплановані парляментарною опозицією виступи проти уряду. Сам названий прем'єр признав, що „клопоти" почалися з моментом димісіонування команданта Арабського Леґіону (армії Йордану), англійського генерала Глобба. За йорданською конституцією, протягом тижня після розв'язання парляменту має податись до димісії уряд, а „невтральний" позапартійний уряд має протягом 4-ох місяців перевести вибори.

● **30 совєтських туристів,** прибувши до Амстердаму в Голляндії, кинулись до крамниць купувати найрізнорідніші речі. Платили вони долярами.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БІЛЬШЕ ГРОШЕЙ НА ОБОРОНУ

Це рідкий випадок, щоб парлямент ухвалював урядові на якусь ціль більшу квоту, як він сам її хоче. Усі парляменти світу з-правила „обрізують" бюджети, йдучи по лінії ощадности й інтересу платників податків. І тому, коли Бюджетова Комісія Сенату прийняла 18 червня ц. р. несподівано, без ніяких заходів збоку Адміністрації постанову про призначення додаткових 1,160,000.000 долярів на побільшення американського летунства, то це було сенсацією. Наслідком спротиву уряду, на пленумі Сенату зменшено ту квоту до 960,000.000 долярів. Все ж це побільшення бюджету летунство створило нову проблему.

Головною спонукою сенаторів, які голосували за таке значне підвищення військового бюджету ЗДА, безумовно була журба, викликана ревеляціями про несподівано велику силу совєтського летунства. Появились часописні вістки, що совєтське летунство не тільки здоганяє Захід, але й переганяє його в кількості — ще не в якості — далекосяжних бомбардувальників і ракет, накопичуючи водночас на складах атомові та водневі бомби й іншу ядрову зброю. Чванькувато-погрозливі заяви Хрущова не залишились без враження, тільки мали інший практичний наслідок, як їх думав викликати Хрущов: замість викликати серед американських законодатців паніку, він спонукав їх до підвищення з власної ініціятиви коштів на летунську продукцію. Це було явище безумовно позитивне. Проте, нема сумніву, що діяли тут ще й інші моменти. Хоч голосування за таке підвищення не йшло строго по партійній лінії, проте ініціятива й головна кампанія за призначення такої величезної додаткової квоти на летунство вийшла від демократів. Всі американські часописи однозгідні в тому, що грає тут немалу ролю партійно-виборчий момент — щоб закинути теперішній республіканській адміністрації занедбання в ділянці забезпеки країни відповідно сильним летунством та приписати демократичній опозиції заслугу — журливе дбання за безпеку країни.

Ще важливішим і для Адміністрації поважнішим моментом в цій історії є питання стратегії, мабуть не взяте під увагу членами Сенатської Бюджетової комісії так пильно, як цього хотіли б вирішні військові чинники. Упривілейовання летунства із призначенням 800 мільйонів дол. на побудову додаткових 100 гігантських далекосяжних ракетних бомбардувальників Б-52 (по 8,000.000 дол. за штуку) безумовно воскрешає дебати над стратегією майбутньої війни, які час до часу проникають крізь мури Пентагону до широкої публіки. Урядові чинники, і військові і політичні, не хочуть давати пального оборонцям теорії про конечність зберігати сильною наземну армію, і ту „звичайну" (хоч і вдосконалену та новітню) зброю, яка, проте, не ставить стратегічного плянування виключно на атомову базу. Тим часом призначення позаплянованих 800 мільйонів дол. на бомбардувальники, які є головним американським родом „транспорту" для атомових і водневих бомб — це значить пересувати стратегічне плянування виразно в сторону теорії про „повну" атомову війну — теорії дискусійної і впливовими військовими чинниками (як запевняють військові фахівці в американській пресі) дуже оспорюваної.

З цих моментів і голова шефів об'єднаних штабів адмірал Радфорд і секретар оборони Чарлз Вилсон висловились неґативно про призначену на летунство додаткову суму. Вони заявили, що потреби американського летунства взяті цілком під увагу в урядовому військовому бюджеті, який в первісному проєкті охоплював 34,147,850.000 дол., з того близько 16 більйонів дол., отож майже половина всього бюджету, було призначено на летунство. Найбільше невдоволення виявив секретар оборони Чарлз Вилсон, відомий, зрештою, з великої безпосередньости у висловлюванні своїх думок і вражень. У минулий четвер в розмові з журналістами він назвав ухвалу Сенатської бюджетової комісії „смішною". Потім, коли з приводу цього вислову зчинилась буря, він старався зм'ягшити той вислів, але погане враження залишилось. Можливо, що це пошкодило секретареві летунства Доналдові Кворлесові, який не зумів перед самим голосуванням переконати Сенат, щоб не побільшував летунського бюджету. 48 голосами проти 40 його таки побільшено. Палата репрезентантів зменшила була проєкт бюджету на оборону до 33,635,066.000 дол. Привернувши деякі скреслені позиції і додавши до них 960,000.000 дол. на летунство, Сенат одноголосно, всіми 48 голосами затвердив бюджет на оборону на круглу суму 34,700,000,000 долярів. Ця велетенська квота і те одностайне становище Сенату в справі оборони країни — матимуть пророчисту мову для всього світу і спасенний наслідок для країни.

ОБМЕЖЕННЯ В СТЕЙТОВИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

В університетських колах ЗДА звертають увагу на те, що майже всі стейтові університети й каледжі мусять обмежувати число студентів з інших стейтів. Роблять це з тої причини, що в цих високих школах бракує вільних місць, і тому треба вводити „нумерус клявзус" для позастейтових студентів, щоб дати місце тим студентам, батьки яких платять стейтові податки і таким чином утримують університети. Деякі університети приймають 5 відсотків студентів з інших стейтів, а інші найбільше 30 відсотків.

Крім цього є ще й інші труднощі для молоді дістатися в університети не свого стейту. Від „чужих" кандидатів університети вимагають при вписах вищих оцінок в порівнянні зі „своїми" студентами.

Такий стан існує вже кілька років, від часу, коли до високих шкіл почала масово вписуватись молодь, яка закінчила військову службу. В найближчих роках буде ще гірше, бо передбачають, що вже в 1970 році у високих школах студіюватиме замість теперішніх 3,000.000 — 6,-000.000 студентів. А ще 15 років тому в університетах і каледжах ЗДА навчалося тільки 1,500.000 студентів.

Це і є причиною того, що вже тепер більшість стейтових університетів в першу чергу приймають тих студентів, які живуть в їхніх стейтах, а від позастейтових студентів вимагають більших оплат. Пересічна оплата за навчання в провідних стейтових університетах для „своїх" студентів становить 180 долярів а для позастейтових — 413.

Різниці в шкільних оплатах найкраще можна побачити на прикладах. І так, стейтовий університет у Вірджінії вимагає за навчання „своїх" студентів — 244 доляри, а від позастейтових — 589. Стейтовий університет в Мериленді приймає лише від 10 до 20 відсотків студентів з чужих стейтів, але й цей відсоток буде зменшений, бо щораз менше місць залишається для своїх студентів. Стейтові студенти в цьому університеті платять за навчання 240 долярів, а позастейтові — 490.

Стейтовий університет в Огайо повідомив, що в найближчому шкільному році зможе прийняти тільки 10 відсотків позастейтових студентів. Студенти з Огайо платять за навчання 225 долярів, а позастейтові — 600. Деякі високі школи приймають позастейтових студентів тільки на вищі роки студій, і таким чином учні, які закінчили середню школу (гайскул), не мають змоги продовжувати студії, бо не можуть дістатися на університет чи каледж.

Представник університету в Огайо Р. Б. Томпсон заявив, що радо приймав би студентів із інших стейтів, коли б стейтова леґіслятура створила можливості навчати більшу кількість студентів.

Самі університети не радо зачиняють двері перед студентами з інших стейтів, бо вони не хочуть стати „провінційними" університетами. Президент Нюйоркського університету д-р Вільям С. Карлсон журиться терeновими квотами, визначуваними для позастейтових студентів, бо хоч в цьому стейті є чимало приватних унірситетів, не всі студенти можуть знайти в них місце, і вписуються до тих високих шкіл, в яких оплати за навчання нижчі і які часто стоять на нижчому рівні. Таким чином обнижується рівень навчання в високих школах, що шкідливо позначиться на майбутності країни. Д-р Карлсон сказав представникові „Ню Йорк Таймсу": „Кожний відповідальний виховник і кожний громадянин мусять підтримати всі змагання в тому напрямі, щоб збільшити навчальні можливості, не зменшуючи рівня навчання".

В Нюйоркському стейті майже половина студентів навчаються в стейтових університетах, а друга половина — в приватних. В самому Ню Йорку 68 відсотків студентів відвідує приватні високі школи, і тільки 32 відсотки може вчитися в стейтових каледжах і університетах.

Внаслідок браку місця у високих школах Нюйоркського стейту, багато студентів із цього стейту мусять студіювати в університетах Мишигену, Огайо і Північної Каролайни.

В політичних колах щораз частіше звертають увагу на те, що у високих школах ЗДА навчається менше молоді як в СССР. Політики побоюються, що незабаром в ЗДА бракуватиме науковців та інженерів, які потрібні для того, щоб ЗДА могли як слід підготовитися до відбиття агресії, якою загрожує світовий комунізм. У зв'язку з цим плянують заохочувати молодь, яка кінчає середні школи (гайскули), продовжувати навчання у високих школах. Але для цього треба подбати насамперед, щоб в університетах і каледжах було доволі місця. Про це повинні подбати не тільки стейтові леґіслятури, призначаючи більші видатки на розбудову своїх університетів та каледжів, але також і федеральний уряд, який не має своїх університетів, як то є в европейських країнах, але який допомагає стейтам розбудовувати всі роди шкіл, призначаючи їм щороку федеральні субсидії.

Любомир О. Ортинський

ОГЛЯД НІМЕЦЬКИХ СПРАВ

Місяць травень стояв у Федеративній Німецькій Республіці під знаком економічної проблеми. Небувалих розмірів зріст німецького господарства в новій хвилі, від осени 1954 р., досягнув навесні 1956 р. свого вершка. Висока коньюнктура принесла з собою в першу чергу зріст експорту і тісно пов'язане з ним, спекулятивного характеру, поширення інвестицій. Це вправді мало наслідком повне затруднення робочої сили ФРН, навіть недостачу її, і збільшило реальну вартість заробітної платні (порівняно з 1950 р.) на 23%, одначе, не залишилось без впливу на табелю цін. І так, на 292 позицій статистикою скопленого списку товарів першої потреби, 176 з них виявляють за останніх 12 місяців зріст цін до 80% (пересічно коло 27%). Напровесні ц. р. ціни на хліб, молоко і картоплю обнизились, але ціни на м'ясо ще від весни минулого року постійно підвищуються. За дуже нечисленними вийнятками товарів, що виявляють спадаючий тренд, переважна їх більшість щораз підноситься в ціні і викликає захитання рівноваги бюджету зокрема тих, що дістають сталу місячну заплату.

Цей стан наростаючої прихованої інфляції загострився в перших місяцях ц. р., коли місячна надвишка німецького експорту над імпортом в сумі 400 млн. нім. марок змусила Банк німецьких країн у Франкфурті до щомісячної емісії оцих критих девізами 400 млн. марок і до дальшого зросту інвестицій. Ішло передусім про інвестиції, сперті на короткотривалих експортових кредитах, дисконт яких становив 4,5%. В такий спосіб Банк викидав щомісячно нові гроші і створював зріст попиту, якому недодержувала кроку пропозиція ані робочої сили, ані товару.

Щоб стримати цю гарячкову і спекулятивну інвестиційну політику головно заінтересованих експортом господарських груп, творець німецького „господарського чуда", міністер господарства проф. Ергард (довгі роки викладав в Ерлянґенському і Франкфуртському університетах національну економію) і його колеґа з міністерства фінансів, міністер Шефер, за згодою дирекції Банку німецьких країн, піднесли дисконт на 1% — до 5,5%.

Таким чином відповідальні за німецьке господарство чинники намагаються шляхом подорожчання кредиту реґляментувати спрямовану на експортовий зиск інвестиційну політику поодиноких господарських груп, що свої групові інтереси ставлять понад вимоги народного господарства.

Тоді, коли переважна більшість німецького фахового світу прийняла підвищення дисконту, як один із корисних засобів оздоровлення загроженого надкоиньюнктурою німецького господарства (зокрема, німецької марки), заторкнені подорожчанням кредиту індустрійні групи знайшли прихильне вухо у канцлера Аденауера. Виступаючи 23 травня 1956 р. з промовою перед конґресом індустрійної групи в Кельні, Аденауер скритикував гострими словами зарядження Ергарда і Шефера, називаючи його „гробокопателем" німецької господарської коньюнктури. Несподіваний виступ канцлера та його критика, скерована проти свого „парадеміністра" Ергарда з місця привела до кризи в боннському кабінеті і до загрози димісії Ергарда і Шефера. Чи не вперше за весь час свого канцлерства довелось Аденауерові перепрошувати свого міністра.

Коли пишуться ці рядки, справа „офіційно" полагоджена. Як подають комюніке, між обома політиками наладнані добрі приватні стосунки, хоч розбіжність думок панує далі. Піднесення дисконту вправді вплинуло на деяку затримку в інвестиції, але не змогло ще стабілізувати цін, що все ще виявляють тенденцію підвищення. Цілий ряд познак вказують на те, що ця проблема ще довго займатиме в ФРН перше місце у внутрішніх справах і для її повної розв'язки, тобто для збалянсування цін із заробітною платою та збереження теперішньої „твердости" німецької марки, водночас, самого лише піднесення дисконту на 1% не вистачатиме. Обниження митних оплат, знижка податків і покращання соціяльного забезпечення є тими засобами, що мають зрівноважити німецьке господарство і вгамувати високойдучі хвилі надкоиньюнктури.

Останній засіб належить до здавна заповідженої великої соціяльної реформи, що починає поволі реалізуватись. Саме на днях боннський кабінет прийняв проєкт реформи забезпечень для емеритів і інвалідів. Згідно з ним дотеперішні пенсії коло 16 мільйонів людей згаданих категорій будуть підвищені на 25 — 30%, що дасть річну суму 3,5 мільярда нім. марок. Проєкт йде тепер до бундестаґу, де має всі виглядн ще перед феріями бути прийнятим.

Полагодження на Заході — безнадійність на Сході

4-го червня 1956 р. закінчилися довготривалі французько-німецькі переговори в справі Зарщини. Ця справа властиво була вирішена вже давно, і йшло тільки про звичайний торг за різні концесії та будову каналів. Ці технічні справи створили були навіть кілька місяців імпас у переговорах, і щойно тепер вдалося розбіжності поглядів звести до спільного знаменника. 1-го січня 1957 року Зарщина політично має бути включена до території ФРН, тоді як господарсько ще три роки буде зобов'язувати французько-зарська господарська унія з усіма наслідками, що з того випливають, головно привілеї для Франції. 70 мільйонів тонн вугілля, що їх ще признано Франції з басейну Варндт, і ще кілька компромісів у справі будови каналів були тими концесіями, що їх зробив Аденауер французам, щоб остаточно полагодити зарську проблему.

В той час, коли німецька західня границя, через одинадцять років після капітуляції, проходитиме незабаром там, де вона проходила 1 вересня 1939 р. впали вигляди на будь-які шанси в близькому майбутньому об'єднати Німеччину. Віддзеркаленням поглядів самих німецьких політиків на цю проблему можуть бути великі дебати над цією справою в боннському парляменті, в перших днях червня. Заповіджена як велика, насправді такою вона аж ніяк не була, а радше продемонструвала безрадність як уряду, так і опозиції у розв'язці цього питання. Дійшло до того, що партії порозумілись перед дебатами і опозиція зрезиґнувала зі своєї критики, що її вела відтак радше „про форма". Ствердженням, що т. зв. Німецька Демократична Республіка не є правною державою (Рехтсштаат) закінчено дебати, які поглибили сумніви щодо скорого об'єднання. З них довідалась прилюдність тільки про теперішній стан терору в совєтській зоні, що представляється так: 18 тисяч політичних в'язнів, 70 тисяч померлих у в'язницях (в тому числі 1 тисяча молоді) від часу капітуляції, 47 тисяч пропавших безвісти. Цікаво відмітити, що під час дебат ані словом не згадано справу земель за лінією Одра-Нісса.

„ДАВАЙ РОЗБЕРЕМОСЯ, БАТЬКУ".

Мавши можливість простежити за однією з останніх авдицій (дня 12 червня ц. р.) радіостанції комітету „За возвращеніє на родіну", переданих українською мовою для пропаґанди серед „совєтських переміщених" осіб, треба сказати, що ці авдиції побудовані за широким, заздалегідь розробленим пляном і що совєтські емведисти почали в них застосовувати деякі нові, може не так методи, як ґачки.

Згадана авдиція з дня 12 червня, побудована так, щоб у низової „переміщеної особи" викликати враження, що до неї говорять не комуністи чи совєтські громадяни, які жили і виросли під совєтським режимом, але ж передусім люди, що і самі колись були зв'язані чи то з визвольним самостійницьким рухом чи й навіть побували на еміґрації, або й люди близькі до теперішніх еміґрантів.

Виступав у цій авдиції після розповідей про сучасні „велетенські зміни" в житті підсовєтських міст і сіл та про новий кольоровий фільм київської кіностудії про „возз'єднання" України з Росією в 1654 році найперше . . . „колишній соратник Петлюри, член тодішньої Центральної Ради і українського Військового Генерального Комітету II-го складу, Сергій Григорович Колос", що тепер буцімто живе в Києві. Згадавши „про роки громадянської війни, коли на нашій Україні вперше стало відоме ім'я головного отамана Симона Петлюри", цей Сергій Григорович Колос спрямував свій виступ проти Петлюри, в якого буцімто він і сам колись вірив, зокрема проти того, „що серед українців, які знаходяться поза межами України, буржуазні націоналісти намагаються створити культ Петлюри". В дальшому Колос пробував на всякі лади переконувати слухачів „возвращенського" радіо, що цей культ є „антинародним", не відповідає „історичній дійсності" бо, ж він сам — Колос, розчарувавшися в Петлюрі, переконався, що Петлюра „намагався стати диктатором", що він не був „ані видатним діячем, ані видатним політиком, ані національним героєм" і що цей же Петлюра не хотів жадної самостійної України, а тільки України „по указці то Антанти то буржуазної Польщі". Увесь виступ Колоса, що його аж двічі рекомендував спікер, як „соратника Петлюри", був спрямований на те, щоб закликати „дорогих співвітчизнянників" до „повороту на батьківщину", де за весь час перебування Колоса і на його очах сталися „великі зміни": „всі українські землі об'єднано, немає ні національного гніту ні безробіття і кожний має право на освіту і на працю". Але після всіх цих великих слів і закликів, громадянин чи товариш Колос признається, що найважливішою справою для нього це новий закон про пенсії, і що він сам особисто сподівається одержувати теж таку пенсію. Дискретно промовчує тільки Колос про свою роботу, яку він виконував під совєтським режимом і за яку буде одержувати совєтську і збільшену пенсію. Наприкінці, Колос запевнив усіх, хто повернеться „на родіну", що вони знайдуть напевно „душевний спокій" . . .

Після виступу Колоса спікер „возвращенського" радіо, погрозивши „собачою смертю", то значить „душевним спокоєм" зрадникам, які „тиняються по задвірках імперіялістичних харчівень", пригадав, що є ще і зараз такі, що „марять про самостійну Україну", „зводять наклепи на радянську владу" і „наганяють страху своїм співвітчизняникам", яких доля закинула на чужину", одним з главарів яких є Іван Багряний. Заявивши, що і Багряному пора б „подумати про своїх дітей і про повернення на батьківщину", „возвращенський" радіоспікер переніс слухачів для „сюрпризу" аж в Охтирку, Сумської области, і вивів перед мікрофон — Бориса, сина . . . Івана Багряного. Син той, який буцімто служить в совєтській армії, але водночас перебуває чомусь з мамою і сестрою Наташею (!), тобто дружиною і донькою Івана Багряного в районовому центрі Ахтирське (це так „українське" радіо називає Охтирку зросійська!), починає просто ґоґолівську розмову з батьком еміґрантом. Заявляючи, що він чув про нього багато поганого а то й ганебного, і що він бажав був спершу „відмовитися" від батька і „на очах у всіх розтоптати" його ім'я, вгамовується, мовляв, „переважило синовне почуття", і вирішає говорити до свого батька Івана Багряного „по радіо, з надією, що мій виступ примусить тебе подумати над своїм життям, переоцінити свої діла і погляди".

„Давай розберемося, батьку, в тому, що ти робиш" — заводить цей Борис радіорозмову з батьком-еміґрантом, провідником УРДП і редактором газет „Українські Вісті" та „Ми ще повернемось", що їх назви йому, Борисові, емведисти побоялися виявити, закидаючи йому брехню й інформуючи про те, як щасливо живеться якійсь Єлізаветі Павловній, що не повірила відмовам Івана Багряного і, повернувшися в Охтирку, вже встигла стати матір'ю . . . чотирьох дітей, і як успішно він, Борис, син „ворога народу" і провідника антисовєтської організації, закінчивши семирічку, закінчив, одержуючи державну стипендію, теж технікум механізації та електрифікації. Наївність цього інженера і тепер вояка совєтської армії така велика, що він вигукує батькові: „Де це бачено, щоб сирота міг одержати освіту? Признайся, що в жадній країні вільного світу, якому ти віддаєш перевагу, не побачиш нічого подібного". Закінчуючи свою радіорозмову Борис Багряний закликає Івана Багряного припинити „ганебні наклепи

(Закінчення на стор. 7-ій)

З ТОБОЮ В ЛІСІ

Ми в лісі, велично - старім.
Вузенька стежка. Срібні в'язи.
І шуми вітру десь вгорі,
Де сонце й зелень казку в'яжуть.

А тут і безрух, й тишина.
Зітліле листя пахне тьмяно.
І в серці радість — мов струна!
Гака несміллива й рум'яна.

ІРИНА НАРІЖНА

НАУКОВЕ Т-ВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

У СТОРІЧЧЯ НАРОДИН ІВАНА ФРАНКА

Збірник праць і статтей, приготованих на Наукову Конференцію 12 і 13-го травня 1956.

(21)

Володимир Янів

ДУШЕВНІ ПЕРЕЖИВАННЯ В'ЯЗНЯ В „ТЮРЕМНИХ СОНЕТАХ" І. ФРАНКА

(До питання закономірности психічних явищ)

Видатна й усебічна постать Івана Франка, належне зрозуміння якої дає нам не тільки його багата спадщина, але й історична перспектива, ставить перед українським науковим світом, у час подвійного Ювілею, зрозумілу вимогу: якнайсумлінніше вивчити життя й творчість вийняткової Людини з окремим зверненням уваги на не досліджені досі моменти. Серед них повинно знайтися місце на проаналізування одного трагічного епізоду, — епізоду, якщо міряти його із аналогічним переживанням Франкового великого попередника, Шевченка, чи із аналогічними переживаннями цілої плеяди його менш визначних наступників. Мова про трикратне ув'язнення Франка, — ув'язнення, яке стало згубним призначенням українських творців, що не схотіли запродати душі окупантові. Як-не-як восьми-, три- чи дво- і півмісячного позбавлення волі Франка не можна порівнювати із доживоттям чи десятиліттями, і тому говоримо про епізод. Коли, однак, треба при тому наголосити трагізм цього епізоду, то це тому, що навіть ці короткі ув'язнення мали вирішний вплив може не так на психічну формацію Франка, на всякий випадок не безпосередньо й не доосновно, як на його долю, а тим самим на творчість: це ж була засаднича причина, що Франкові вступ до офіційної наукової кар'єри був замкнений і що його не допустили до викладання в львівському університеті, не зважаючи на те, що він з успіхом прочитав свою пробну університетську лекцію.

Моя доповідь присвячена до одного конкретного аспекту: як відбилися в'язничні переживання Франка у його поетичній творчості, чи пак точніше, які характеристичні для в'язня психічні зміни залишили свій слід у його „Тюремних сонетах"?[1]

Точніше окреслення ситуації, необхідне для зрозуміння психічних переживань людини, вимагає пригадки, що „Тюремні сонети" постали в часі третього, дво- і півмісячного арешту Франка, восени 1889 р., коли поет мав закінчених 33 роки, тобто коли він був мужчиною у зрілому віці з виверIшеним світоглядом і чималим життєвим досвідом. Рівночасно корисно нагадати для уточнення деяких пізніших порівнянь і висновків, що арешт Шевченка наступив в тому самому віці, безпосередньо по закінченні 33 літ життя, а його в'язничні поезії припадають на 33-37 роки життя, отже, з аспекту психології, на ту саму розвиткову фазу, що й у Франка.

Франко в одному тюремному сонеті,[2] прирівнюючи себе до стрільця в засідці, а своїх спів'вязнів до звірів, робить одно дуже правильне і для в'язничної ситуації психологічно типове помічення: в тюрмі — під тягарем своїх переживань — людина скидає свою конвенціональну маску й виявляється такою, як вона справді є; а втім, при безперервній і безпосередній зустрічі із оточенням, яка продовжується тижні й місяці (а іноді й роки), всяке маскування є недоцільне, бо майже ніхто не є в стані скриватися без перерви. Адже ж треба пам'ятати, що на небагатьох квадратних метрах спільної камери стають в'язні свідками кожної чинности товариша, що живуть вони тут разом день і ніч, за всяких настроїв, але здебільша надто перевражливлені, щоб могти панувати над думками й висловами, і рівночасно надто апатичні, щоб хотіти це робити. Тому

„Усякий звір поперед мене мгиться,
Не криється від мене, не боїться,
Показує, в гому хто є мистець."

На марґінесі можна при цій нагоді ще сказати, що ситуація ще є з іншого погляду для в'язниці типова: при в'язничному безділлі й випливаючій із безділля нудьзі є загострена охота обсервувати інших. Тому Франко з заінтересуванням стверджує, що

„Тут всяку видно наголо особу,
Мов фрак роздівши й мундир урядовий,
Вони і людську скинули подобу."

Але це спостереження можна поширити: ця безконвенціональна щирість є характеристична не тільки для поведінки в'язнів, але також для їх творів, отже в даному випадку для самих Франкових сонетів, які далеко краще характеризують автора, ніж його поезії, що постали на волі. І тому саме на підставі аналізи в'язничної творчости можна здобути деякі цінні інформації про автора, хоч він сам про те „expressis verbis" не говорить.

[1] Аналіза спирається на текстах із видання: І. Я. Франко: ,ВИБРАНЕ', Державне Видавництво Художньої Літератури, Київ, 1954. Тюремні сонети в названім виданні на стор. 98-122. При цитуванні подаю в нотці назву сонету (чи його початкові слова) і сторінку.

[2] „Сиджу в тюрмі, мов в засідці стрілець", 100.

ТРИБУНА У.Н.СОЮЗУ

Рік II — Червень 1956 — Число 6

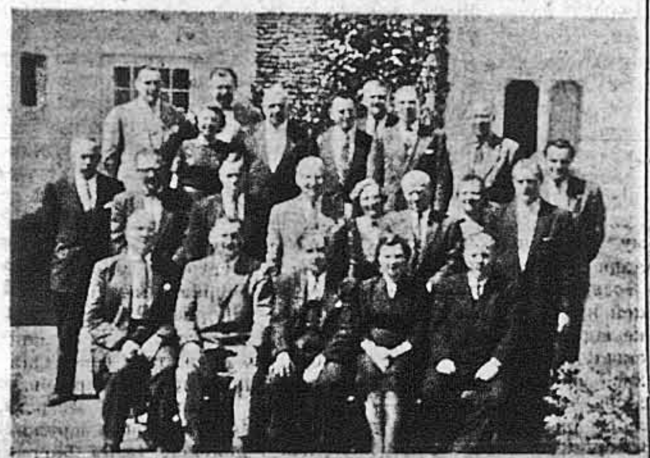
У СТОРІЧЧЯ ІВАНА ФРАНКА

(Слово гол. предс. УНС Д. Галичина на Союзовому Фестині на „Союзівці" 17-го червня ц. р.)

З радістю вітаю Вас, так численно зібраних на цьому першому в цьому році Союзовому Фестині, членів і прихильників Українського Народного Союзу. Тут не місце на виголошування промов, проте вважаю за відповідне згадати про важливу подію: 100-річчя з дня народження та 40-річчя з дня смерти найбільшого сина Галицької Землі, Івана Франка. Вся українська спільнота по широкому світі відзначає ці роковини. Нехай же і цей великий Союзовий Здвиг, перший в цьому році, буде присвячений пам'яті Того, що зокрема нам, Союзовцям, був дуже близький за життя і не менш близьким залишився теж по смерті. Він бо, Іван Франко, промовляв до нас через наш офіціяльний орган „Свободу", промовляв словами, які сьогодні так само живі й актуальні, як були тоді. Іван Франко закликав нас працювати для свого українського народу, невпинно і без уваги на всі труди „рівняти правді путь", навіть коли б ми самі не мали щастя вернутись на рідну Україну.

Нехай же цей Союзовий Здвиг буде присвячений пам'яті великого Франка, про якого вже в 1908-му році десята конвенція Українського Народного Союзу, ухвалюючи відповідну суму на Його потреби, висловилась в резолюції, що „ухвалюємо цей дар для Того, хто все своє життя присвятив праці над освідомленням свого народу".

Тож і ми цим нашим першим цьогорічним здвигом віддаємо заслужену честь і пошану Тому, хто весь вік і весь труд свій віддав для одної ідеї, для ідеї відродження Українського Народу, для його волі і слави!

В тижні від 21 до 25-го травня цього року відбулися на „Союзівці" звичайні річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, під час яких і зроблено цю фотографію, на якій є всі члени Гол. Уряду. В першому ряді (зліва) сидять: гол. касир Р. Слободян, заст. гол. предсідника адв. М. Пізнак, гол. предс. Д. Галичин, заступниця гол. предс. Геновефа Жеребняк і гол. секретар Г. Герман. У другому ряді (зліва) стоять: ред. „Свободи" А. Драган, секретар Гол. Контр. Комісії Ів. Іванчук, заст. гол. Гол. Контр. Ком. інж. Ст. Куропась, голова Гол. Контр. Комісії д-р Вол. Ґалан, гол. радна Олена Штогрин, гол. контролер інж. Вол. Коссар, гол. радна Марія Демидчук, гол. контр. П. Кучма і за ним гол. радний Т. Шпікула. В останньому ряді на підвищенні стоять (зліва) головні радні: Ів. Кокольський, адв. Анна Чопик, В. Гуссар, Д. Шмаґала, д-р Я. Падох, А. Джула, В. Дідик і М. Давискиба.

Ярослав Падох

НОВИМИ ШЛЯХАМИ

У попередніх статтях, присвячених змінам, які в останніх роках наступили в житті тутешньої української громади, а зокрема ґромади союзової, були вказані причини тих змін. Новий приплив іміґрації основно змінив структуру американсько-української суспільности, а вона за собою привела ті зміни, що їх кожний завважує в нашім організованім житті. В дальшому вказано на ті нові надійні сили, що вже готовляться на зміну старшому поколінню в його громадській праці й які мали б на щабель вище піднести наше життя й наші національні змагання. Є ними передусім тут народжене покоління та молодь, що недавно прибула до цього краю, яка масово кінчає тутешні університети й вже починає занимати відповідальні пости в американській суспільності. Кооперація всіх шарів нашої громади, а передусім тих двох молодших груп, запевнить тривалість нашої національної громади на американськім ґрунті і успіх в її праці.

Є поза всяким сумнівом, що в останніх роках активність наших союзових Відділів зменшена. Число учасників зборів змаліло, охота до активної праці в межах Відділів не та, що раніше. Зате не добре в нас усвідомлена причина тієї зміни на гірше. Найлегше зв'язати її з прибуттям до Союзу стільки нових членів. І так часто ми чуємо такі докори. Але вони нічого не пояснюють і не вказують на засоби поправи.

Справжня причина є не в тій чи іншій групі союзового членства. Бо коли б навіть нові члени були менше активні від давніх, то вони не стоять на перешкоді давній активності старих членів. Річ в тих основних перемінах, які зайшли в житті нашої громади. Їх привела нова хвиля іміґрації й ті нові форми громадського життя й новий його рівень, що їх вона привела й ввела в тутешнє наше життя. Частинно причиною тут також нове, тут вже народжене покоління, яке не вдоволяється, подібно як нова іміґрація, давніми формами діяльности й вимагає нових. Кожний обсерватор союзового життя спостерігає зміни на цих обох фронтах, що має свою особливу вимову. Тому не в хибах поодиноких груп, чи осіб слід нам шукати причини недомагань, а в загальних змінах, які прийшли, бо мусіли прийти. І не слід нам тільки вишукувати лихо і нарікати на нього, але активно взятися майструвати кризу, підшукуючи можливо найуспішніші засоби. Не плакати нам за старим, але шукати нове, що на потребу. Усякі більші зміни приносять хвилевий застій чи замішання. Але як часто вони після того приносять великий розквіт та піднесення життя на вищий щабель. Так буває в приватних підприємствах, так буває і в суспільностях, які переходять на інший стиль життя.

І чи є основа нарікати нам на ці зміни, що зайшли в останні роки? З вікна одного чи другого союзового Відділу, безсумніву є. Але коли подивитися на них із ширшого кругозору, тоді виявиться куди інший образ. Те, що сьогодні нам видається лихим, завтра може змінитися на добро. Зміни, на які ми так часто і з серцем нарікаємо, принесли для нашої широкої громади велику користь. А Союз — це частина громади, значна її частина. Союз ніколи не замикався у своїх мурах. Він йшов в широке наше життя, його організував і вів його. Союз і сьогодні не хоче і не може оцінювати всі громадські явища, тільки з погляду одного чи другого Відділу. А втім, де границя між добром Союзу і добром всієї громади. Така загальна і масова організація, як наш Союз, є так тісно пов'язана з всією громадою, що на дальшу мету не може існувати розбіжність інтересів між нею і громадою. Історія шести десяток років існування Союзу говорить про те великим голосом. Так треба оцінювати наші зміни і тепер. І не нарікати нам на занепад нашого життя чи віщувати національне лихо, коли на збори Відділу прийде мало членів. Інші члени теж не цураються громади, не занедбують своїх національних обов'язків. Вони тільки вибирають з-поміж них ті, що цінніші або цікавіші. І подібно, як у господарському житті той має успіх, хто краще веде своє підприємство, так і в житті суспільному той матиме більше підтримки громади, хто краще дбатиме за користь і розривку громади. Коли б збори наших Відділів були цікавіші, тоді нічого б нам жалуватися на непутящих членів.

А втім, немає нещастя такою, коли члени Союзу знаходять шлях до інших громадських установ і імпрез, коли вони корисні та підносять рівень громади. Немає причини нарікати, що нехдачею кінчаються аматорські вистави Відділу Союзу, коли члени Відділу втішаються високомистецькими виставами професійного театру. Такі явища є нормальними і не доконче неґативними. Це не штука мати повну залю членів, коли місяцями у громаді не відбувається ніяка імпреза. Зате штука здобути учас-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ВІДДІЛОВІ ЗБОРИ

Писати про відділові збори в часі літньої спеки може видаватись недоцільним. Це ж пора, коли ніхто не хоче ходити на збори, бо загаряче. Писати взимі — запізно, а взліті — загаряче. Але писати треба, бо це важлива справа, якої не заступить ніякий інший проєкт для пожвавлення діяльности відділів УНСоюзу.

Збори — це віз, на якому відділ посувається вперед до кращого. Можливо, що віз не на місці в цім порівнянні, коли їздимо автами. Одначе, коли мова про наші відділи, то воза вистачає тимчасово, а на авто зачекаємо, поки не розженемося. Але посуватись вперед треба кожному відділові, щоб виконати свої завдання і виказати свою життєздатність.

Нема потреби уявляти собі таких відділів, які не скликають зборів між конвенціями. Маємо їх забагато. Поза збіркою вкладок вони не виконують ніяких завдань і не дають своїм членам моральної користи, що її повинна давати хоч найменша числом організація. Такі відділи не мають ніякого значення в своїх громадах, бо й громаді вони не приносять ніякої користи. Вони теж не приєднують нових членів, бо не виказують ніякого життя.

Скажім, що відділ повинен прислужитись своїй громаді. Без зборів цей відділ не має спільної думки, спільного сентименту своїх членів, щоб виконати будь-яке завдання на користь громаді.

Скажім, що такому відділові вдалося приєднати нового члена. Без відділових зборів новий член ніколи не бачить свого відділу і ніколи не користає з товариства і духової піддержки, що її відділ повинен йому дати. А зборів потрібно, хоч би для ознайомлення членів з їхніми правами.

Переведення зборів — це обов'язок відділової управи. Не вистачає скликати збори, бо до зборів треба приготовити громаду, яка була б членам цікава. Не помагає скидати вину на членів, коли збори не вдалися. Вони не вдалися, бо не були належно підготовані і нецікаві. Чому відбуваються успішно збори інших організацій? Бо вони дають своїм членам щось такого, що приваблює членів приходити на збори. Це „щось" повинні управи наших відділів прослідити і відповідно примінити до своїх відділів.

Г. Герман

У ВАКАЦІЙНОМУ СЕЗОНІ

Прийшло гаряче літо, прийшов очікуваний всіми вакаційний сезон, а з ним і звичайні зміни в системі нашого особистого та громадського життя. Дітвора і молодь виїжджає на літні оселі, чергуються відпустки працівників у підприємствах, під час вільних від праці днів і кінців тижня пустіють міські вулиці і льокалі, а люди шукають прохолоди над водою чи серед природи. Вакаційний сезон змінює у відповідній мірі систему нашого життя і праці, але він, очевидно, їх не припиняє.

Це саме відноситься і до праці в Українському Народному Союзі і в його Відділах. Багато союзовців, знаючи, що вони виїжджають на відпустку та бажаючи полегшити працю своїх відділових секретарів, завчасу і наперед вирівнюють свої вкладки за літні місяці, бо це теж причиняється до їхнього вакаційного спокою та відпочинку. Секретарі та урядовці Відділів теж зі свого боку впорядковують книги і свої зобов'язання відносно Головної Канцелярії, бо знають, що вакації вакаціями, але порядок і тяглість мусять бути. Краще полагодити справу наперед, ніж мати залеглість.

Проте, помилково було б думати, що вакаційний час повинен припинити теж і нормальну організаційну працю у Відділах. Навпаки, саме цей вакаційний час дуже добре надається на те, щоб цю працю, зокрема організаційну, ще тільки посилити, надати їй нового розмаху.

Багато Відділів УНС, продовжуючи свої традиції, влаштовують вакаційні пікніки. Це дуже добра і побажана ділянка праці Відділів. Спільна поїздка до парку чи за місто, спільне перебування і спільні розваги на дозвіллі, дають добру нагоду взаємно краще пізнатись, поговорити про спільні справи, скріпити властивий нашій організації дух братства. При цій нагоді можна й дещо підсилити касу Відділу та призбирати відповідний фонд на добрі народні цілі. Коли мова про пікніки та вакаційні кінцево-тижневі прогулянки чи зайняття, то Відділи нюйоркського і довколишніх стейтів мають добру нагоду відвідати і побувати на своїй оселі, „Союзівці", якою вони можуть справді пишатись. „Союзівкою" вони можуть заімпонувати і своїм знайомим американцям чи не-членам УНСоюзу. Само собою розуміється, що кожний союзовець, якщо тільки має на це можливість, повинен провести свої вакації в своєму „другому домі", на „Союзівці".

Вакаційний час та вакаційний спосіб життя, зокрема добре надається на посилення організаційної праці, на здобування нових членів. Під час вакацій, дома чи серед природи, є багато добрих нагод порозмовляти про УНСоюз та його цілі, завдання і досягнення, є добра нагода поговорити про необхідність життєвого забезпечення в своїй рідній організації та зробити добру прислугу своєму сусідові, знайомому чи припадково зустрічному, і допомогти йому включитись в організаційні ряди УНСоюзу. Про це повинні пам'ятати союзовці під час вакацій, бо це допоможе їм провести цей вакаційний час і приємно і корисно.

ВИЯСНЕННЯ И ПОРАДИ

Перехід з Молодечого Департаменту до Дорослих. — Член молодечого департаменту може перейти до департаменту дорослих по осягненні 16 років життя. Якщо він має дитячу грамоту в клясі I, то треба йому виповнити звичайну членську аплікацію про забезпечення в одній з дорослих кляс. З аплікацією треба звернути дитячу грамоту, за яку цей член дістане кредит на оплату початкових вкладок на нову грамоту.

Якщо член має дитячу грамоту в інших клясах молодечого департаменту, то він може набути всі права дорослих членів доплатою 15 центів місячно на фонди по осягненні 16 років членства.

Зворот вкладок за суспендованого члена. — Головна канцелярія має статутом дане право звернути відділові заборговані вкладки, якщо суспендований член має на грамоті нагромаджену резерву, бо тільки з резерви можна давати звороти, не більше, як за 6 місяців заборгованих вкладок. Що ж робити, коли новий член, що не має резерви, не заплатить вкладки? Такого члена треба намовити, щоб заплатив, а в крайнім випадку подати до суспендування, якщо не заплатить. Державні закони не дозволяють ніякій організації давати забезпечення безплатно. За члена можна заложити вкладку, але тільки на його прохання, бо за заложену вкладку відповідає той, хто заложив.

Членські Грамоти не можна переписувати на іншого. — Кожний член має право змінити спадкоємця на своїй грамоті. Одначе, він не може переписати і віддати свою грамоту іншій особі так, як це робиться з векслями або чеками. Кожний член прийнятий до УНСоюзу на підставі його членської аплікації. Заплачені ним внески забезпечують тільки його самого. Тому не можна переписувати його грамоти, ні переносити вплачених ним внесків на іншу особу.

Членські Грамоти в клясі „Т". — Старші віком члени, які колись мали грамоти старої системи, дістали в заміну грамоти в клясі „Т". Деякі члени досі не заміняли своїх грамот старої системи, а повинні були давно це зробити. Грамоти в клясі „Т" мають найнижчі вкладки відповідно до віку члена. Вони теж дають найбільшу дивіденду, бо дивіденда обчислена відповідно до віку члена по осягненні 70 років життя. Хоч на грамоту в клясі „Т" треба платити ціле життя, то вкладки нижчі, а користі більші, як в інших клясах.

Допомоговий Фонд. — Членові належиться допомога з Допомогового Фонду, якщо недуга почалася по році членства і триває щонайменше п'ять місяців. Відділові секретарі повинні мати це на увазі, коли пишуть до головної канцелярії по аплікацію, і не наражувати члена на видатки, сполучені з лікарським свідоцтвом, якщо членові не належиться допомога.

Г. Герман

Вступайте в члени Українського Народного Союзу, бо він дає Вам дешеві та вигідні різні роди забезпечення життя і рівночасно є оборонцем української справи в Америці. Український Народний Союз поважають і американці не тільки завдяки його 70 тисячам членства і 17-ти мільйонового майна, але і за його гідну, високопатріотичну поставу в обороні свободи і демократії.

„ГОРДІСТЮ УКРАЇНЦІВ ВСЬОГО СВІТУ" — НАЗИВАЮТЬ АМЕРИКАНЦІ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ! „УКРАЇНСЬКОЮ ЗАМОРСЬКОЮ ТВЕРДИНЕЮ" — ВВАЖАЮТЬ ЙОГО УКРАЇНЦІ У СВІТІ! ЗМІЦНЮЙМО І РОЗБУДОВУЙМО ЩЕ БІЛЬШЕ ЦЮ НАШУ ТВЕРДИНЮ, ЗБІЛЬШУЙМО ЦЮ НАШУ ГОРДІСТЬ! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(14)

Жертвою хаосу впало тоді вже досить значне число українських іміґрантів. Скільки, годі відповісти, бо тяжко означити навіть приблизно, яка велика була наша іміґрація. Іміґраційне Бюро почало видавати статистичні виказки за національностями лише від 1899 р. А за попередні часи вчислювано українських іміґрантів до іміґрації з Австро-Угорщини і Росії всуміш з іміґрантами інших національностей тих держав. У 1889 р. вже начислюють 20,000 наших людей в Америці,[32] а Ю. Бачинський, намагаючись підійти до цієї справи справедливо, обчислює, що між роками 1877 і 1887 прибуло до Америки 33,886 українських іміґрантів, а від 1888-1898 вже 74,379 нових. У „Свободі" з 5 грудня 1895 р. нараховують коло 300,000 наших іміґрантів з Закарпаття і Галичини. Значить, у часах, про які тепер говоримо, було в Америці цілком певно значне число українських іміґрантів. Тільки ще раз зазначаємо, що це були здебільша лемки і закарпатці. Нарід той, не винісши з краю, де голодував, ніякої освіти, і бувши тут позбавлений ідейного проводу, являв собою розпучливий образ. Провідники-священики жерлися між собою і тим приносили тільки неславу нашому імені. А коли таке було перед самою появою „Свободи" з провідною нашою верствою, то, питається о. Андрухович: „Що ж тоді говорити про цілком темну масу?" І відповідає на це так: „У неї свобода значить: зложитися на віскі або на пиво, спровадити скрипкаря або гармонію, пити, танцювати, в карти грати, битися й позиватися".

Корінь цього лиха, як подає й о. Андрухович, був у темноті, неуцтві. Єнки брали цей нарід за „худобу". Хоч поправді в тім не було нічого особливого, бо ж тоді писали в американській пресі назагал про всіх іміґрантів не англосаксонського походження, вживаючи, як подає Едвард Корсі, для їх характеристики таких епітетів, як: criminal, social dregs and rogues, immoral, vicious off-scoundrings.

Та як би так не було, а треба було комусь почати боротьбу з усім тим лихом. І ось саме для цієї цілі, себто на те, щоб піднести знедоленого нашого українського іміґранта духово й морально, щоб його просвітити і піднести його вартість перед американським світом, а крім того освідомити національно й тим урятувати для української національної ідеї — почато видавати часопис „Свобода".[33]

З приводу 20-літньої річниці „Свободи" надіслав був о. Грушка з старого краю привіт, який через недугу автора припізнився, і тому його видрукувано вже по його смерті як голос з-за могили.[34] Свій привіт затитулував о. Грушка словами: „Думай і ділай" Читаємо там, між іншим таке:

Свобода — це клич, котрий від сімох віків гомонить по цілій европейській Україні; свобода — це бажання, котрим живуть українці в Америці.

Свобода, цей гармонійний звук поневоленого народу, скликає вже двадцять літ українських переселенців до гурту, до громадської праці культурної посеред себе і для себе.

Двадцять літ — то замала, навіть дуже незначна доба часу в розвою народу, але щодо переселенців, то це шмат часу, в котрім можна пребагато корисного здійснити для добра іміґрації.

Успіхи цієї праці дійсно поважні: це розбудження народних українських почувань серед бідних наших робітників, котрі пішли далеко за океан у незнану чужину шукати щасливішої долі для себе і своїх родин, покидаючи і родичів і братів і сестер, ближчу і дальшу родину, громаду знайомих і приятелів, однак несучи в своїм серці спомини жалю і розпуки, що на рідній батьківщині, на рідній материнщині зазнали неволі духа і браку праці, хоча земля рідна широка й багата і хоча мали і добрий дух і сильні до праці руки.

Ця розпука, цей жаль за втратою рідної вітчизни, спричинили, що наші переселенці бажали самі себе згуртувати, нову Україну основувати, і діло своє почали з Богом, ставляючи всюди, де була більша громада, величні церкви, де могли почути і слово рідне і де могли знайти розраду в серцях у не одних злиднях.

Якась туга, якийсь сум стискав серця, коли українець з браку своєї газети довідувався про себе самого чи то з польських чи словацьких газет, де наші справи не раз дуже брехливо представлювано.

Отже в тих обставинах зродилася в мене мрія видати власний часопис, писаний українським серцем, українською мовою, навіяний українським духом.

Не зважаючи на всякі труднощі й перешкоди, постановив я видавати українську газету, називаючи її „С в о б о д а", бо український нарід від віків бажає свободи. Врадуваний, що маю назву газети, замовив я в фабриці за 25 долярів наголовок „Свободи", котрий до тижня мені зладжено і віддано. Але що далі почати? І знову тяжкий сумнів упав на мою душу, що не дам собі ради з таким поважним ділом. Нова розпука, що зачата робота скінчиться нічим, що заслабі мої сили довершити задуману ціль. Але тоді прийшов мені несподівано з поміччю о. Дионисій Салай, котрий, як знавець, завів мене до торговлі друкарських причандалів, де за 100 долярів за його вказівкою справив я все потрібне до друкування газети. При тім, наче Робінсон, з великою втіхою вернувся я до своєї домівки в надії, що вже, всупереч усім перепонам, мій плян таки здійсниться. Бог поміг, статті знайшлися, а п. Салай, як перший складач „Свободи", укладав черенки. І так вийшло перше число „Свободи", яке майже вмить переселенці розібрали, даючи тим наглядний доказ, що українська газета була дуже потрібна.

З піднесеним чолом, з подвійною витривалістю видавав я дальші числа „Свободи". Небавом прийшла радісна новина, що гурток священиків і декотрих освічених і свідомих робітників задумав основувати свій народній „С о ю з", бо наші братства церковні і хмара поодиноких робітників належали до словацьких сполків, єднот і т. д., і в цей спосіб підпомагали своєю кервавицею чужинців, не раз настроєних проти українців дуже ворожо. Ах! Як це легко задумати свій „Союз" зав'язати, але як тяжко, як трудно діло зділати!

Тут мала „Свобода" вдячне діло до праці, і з молодечим серцем і гарячим запалом поперла гарні змагання основників „Союзу".

Судилося „Свободі" боротися зо своїми рідними ворогами, але вона вийшла побідницею, бо ідейну, чесну працю мусить окрашати явна слава, як найпевніший вузол у суспільній діяльності.

І тому „Свобода" торжествує заслужений свій празник, ювілей двадцятьлітніх відповідальних трудів у заморській країні при зичливім узнанні всього українського народу. А ті короткі спомини з недавньої минувшини хай будуть малою заохотою, щоб у кожній українській хаті була своя „Свобода", щоб кожний українець в Америці був членом свого „Союзу".

Підписано: о. Григорій Грушка, парох Пеняк.

---

[32] В. Корольов: Українці в Америці. Київ, 1900, ст. 78. В цій книжці подана також дуже обширна література, з якої можна довідатись і про українську іміґрацію в Америці. Найбільше є там джерел російських (ст. 108-109).

[33] Перше число вийшло в Джерзі Ситі, Н. Дж., 15 вересня 1893 р. Заложив і редаґував її о. Григорій Грушка, український греко-кат. священик. У „Свободі" ч. 1 з 1901 р. описані початки цього видавництва так: „Початки були трудні. Трохи черенок замовлено за грубі гроші в Ню Йорку та нікому було знати, скільки їх треба, щоб зложити маленьку газету. Складачів не було. Охочі хлопці вчились і складали, як уміли. До друкарні вожено форми на тачці. Бувало так, що злобний уличник перевертав тачку, та й бувай здоров з газетою. Та все ж таки, як на ті обставини, вона не дуже лихо презентувалась".

Особу самого редактора „Свободи" в посмертній згадці („Свобода", ч. 23, 1913 р.) о. Н. Дмитрів називає „першим дійсним патріотом на американській Україні". І вірить, що „ім'я о. Григорія Грушки буде записане великими і значними буквами в історії американської України". І так воно є. Та тільки ще з тим додатком, що й о. Нестор Дмитрів буде записаний, як Нестор американської України.

[34] „Свобода", ч. 23, 1913.

М. Бачинська-Донцов

ЖІНКИ В УНСОЮЗІ

З кінцем кожного місяця виходить додаток „Свободи" — „Трибуна УНСоюзу" з місячним рахунковим звітом і цікавими статтями відомих діячів про минулу і теперішню працю цієї поважної і корисної установи. В кожному з цих чисел придільоться відповідну увагу жінкам в УНС. З того можна б тільки радіти. В числі з січня подається загальні відомості з ювілейних книг про жінок-піонерок. Переломовим роком був 1908, коли вперше ввійшла до Головного Уряду п. Марія Череминак. Друга важна подія сталася 1917 р., коли вибрано три жінки. Приємно знати, що навіть в статуті УНСоюзу зарезервовано найменше трьом жінкам місця в Головному Уряді. Жіноча трійця фігурує там вже майже сорок років. Цікаве також твердження, що на останній конвенції у Вашингтоні була одна п'ята делегаток жінок.

В другому числі „Трибуни УНС" п. М. Демидчук говорить про „Ролю жінки в УНСоюзі", порівнюючи те, що „ділось десятки років тому. А як є тепер? УНС виріс і розбагатів. Він перейшов 71,000 членів з чого 25% становлять жінки". „В останніх десятьох роках жіноцтво визначалось зокрема в ділянці гуманітарній, прим., в ЗУАДК". Не згадала п. Демидчук, що по статуту Відділи вибирають 2-3 відвідувачів хворих і, глянувши на звіти з діяльности, звичайно жінок призначають на цю добродійну і потрібну працю. Авторка злегка заторкує виховну ділянку, стверджуючи, що коли мати є в УНСоюзі, то і діти туди горнуться. Це мало відповідає життєвій правді. Мати їх обезпечить в УНС, але активними членами, вони рідко стають. Не лише за „Веселкою" повинні жінки стежити, але також за курсами українознавства на „Союзівці", щоб ті набули цю легкість літніх научних курсів, що притаманна подібним американським таборам, де наука і розвага нерозлучні. Можна б спробувати, котрогось з викладачів вислати на такий курс.

Щождо „25 відсотків" жінок, то здається, УНС не провадить такої статистики. Що ж каже на це саме життя? Ось в англомовнім тижневику ч. 71 вміщений звіт з 29 Молодечого Відділу з Вілкіс-Бері, Па., де вибрано 8 жінок з головою і лише 4 молодих мужчин.

Не лише вдома та в родині працювали жінки для УНС, як пише п. М. Демидчук, але таки у Відділах самих поступово займали місця в урядах. З рубрики „З життя Відділів" з березня довідуємося, що п. Воловняк є секретаркою 388 Від., де на Заг. Зборах припоручено їй приготовити Збори всіх Відділів у Честері. Пані Ольга Недошитко підписана секретаркою 256 Від. в Рівергеді, Л. Ай. У Від 221 в Шикаґо вибрано дві жінки до нової управи. Треба припускати, що коли їх Заг. Збори вибирають, то мають до їх праці довір'я. Активна участь жінок в УНСоюзі — це сьогодні буденна річ.

Але повернімо до правдивого життя у відділах УНСоюзу за „Трибуною" ч. 3. Ось допис 414 Від. в Ню Гейвені, Конн. Скромно зазначено: „Праця одного з відділів". Всіх членів 372. Дорослих членів, прибулих перед першою світовою війною, було 9.5% (20), новоприбулих 61.5% (128), народжених в Америці 29% (61). На визначене централею число 16 нових членів, Відділ придбав 28 і зазначає, що це „заслуга в першу чергу заступниці голови п. Софії Березинської. „За переведену статистику жінки повинні бути вдячні. Серед дорослих членів було 51% жінок! Най це буде припадкове, але п. М. Демидчук напевно помиляється зі своїми 25%...

В дописі з Ню Гейвену ще сконстатовано: „Жінки більше прив'язані до своєї нації. Чоловіки підпадають скоріше асиміляції та губляться в чужому морі". Мені здається, що наші чоловіки також старосвітські: хоч люблять жінок дома і при забаві, нерадо признають жіночу рівноправність і рівновартність, ані поступи, досягнення і успіхи жіноцтва, хіба, що виступають промовцями на увілейних бенкетах, несподіваних прийняттях і т. п. В гостині не можна ганити, треба хвалити.

В третій статті п. М. Демидчук починає інтервювати секретарок Відділів. Перша з Від. 201 в Чісголмі, Мі., учителька музики, п. Марія Тимчишин, скромно заявляє, що УНС відповідає її характером основою і що „наше жіноцтво повинно вважати УНС за найбільш корисну організацію в Америці". Я гадаю, що найліпші секретарки ці, що не мають „завішених членів". Але перед тим, як писати про секретарок, варто було поінформувати про працю загальну, про чисто жіночі відділи УНС. Один з таких ч. 455 ім. Лесі Українки, близько в Ню Йорку, *на давнтавні*, на 6-ій вулиці ч. 318, оснований п. Стефанією Галичин 1940 р. вже шістнадцятий рік находиться під її проводом. Почали при 30 членах-основательках, молодих українках, професіоналістках і з вищою освітою, багато вже тут народжених. Тепер Відділ начисляє коло ста членів-жінок і мене поміж ними. Секретарює відома професіоналістка п. Марійка Близнак. В 1952 р. на вимогу бл. п. Олекси Литвиненка, Відділ зрезиґнував з 20 членів-чоловіків, хоч я особисто вважаю, що чоловіки, сини і рідня членок, могли б бути обезпечені в Жіночому Відділі, але мали б лише дорадчий голос на Заг. Зборах, без права бути вибраними до уряду. Жіночий Відділ ім. Л. Українки займається весь час громадською працею, бере участь у всіх загальнонаціональних імпрезах, головно заслужився влаштуванням вистави книжок і народного мистецтва на конвенціях УНСоюзу, зокрема на останній у Вашингтоні.

Друга секретарка, з якою говорила п. М. Демидчук, учителька української школи при Церкві на 7-ій вулиці, п. Надія Литвиненко, твердить, що „такої організації, як УНС, не можна було створити на рідних землях". Такої самої не можна було, бо треба було додержуватися законів і приписів кожночасної окупантської влади. Ще за царських часів існувало обезпеченеве товариство в Києві (Страховое Общество), у Львові був „Дністер" і „Карпатія". Були обезпечення на життя, від вогню, від граду, нещасливих випадків, крадежі, на віно, а видавництво Івана Тиктора обезпечувало — корови!

Пані М. Демидчук часто згадує: „УНСоюз розбагатів, „кільканадцять мільйонів майна, призбираних УНСоюзом", „здобуте майно є майном української спільноти", „заможна організація", „треба дорожити тими набутками", „добуте майно", „придбане майно" і т. д. Зовсім не пожіночому підходити до жінок в УНСоюзі з такими матеріялістичними поглядами!

Головні радні-жінки могли б ліпше застановитися над такими важними справами, як Сирітський Фонд, або Фонд Зах. Сиротинця, або Допомоговий Фонд, або „Дім Старців", яким мене лякали на „Союзівці"... Думаю про оживлення цих фондів, щоб з доброї думки і великої жертвенности постало загальне, корисне, громадське діло, щоб майно було в ужитку. Кожне господарство, також „Союзівка" потребує, час від часу, погляду бистрого ока і влучної доброї господині.

Поширення, поглиблення, удосконалення повинно все присвічувати жіночій праці.

УНСоюз — це братська установа. Вже в XVI столітті заложено братства на Україні. Проти чужих цехів, для духової самооборони, щоб давати моральну і матеріяльну допомогу членам.

Основателям УНСоюзу просвічувала думка об'єднати українську іміґрацію під гаслом взаємодопомоги. Жінкам така праця дуже близька до душі. Новоприбулих матеріялістичними поглядами ніхто не присднає. Новоприбулі впродовж кількох годин втратили все, що заробили десятками років. Особисте майно і мільйонові майна громадських інституцій, в яких також десятиріччями працювали. Всі здобутки, розвій і фінансовий ріст нашої кооперації, мільйонові майна наших господарських інституцій, підприємства суспільної опіки могла пожерти большевицька потвора, але здобутки духа, національна культура буде йти з роду в рід на сотки років при допомозі свідомого жіноцтва.

НА ЮВІЛЕЮ „ЗАПОРОЗЬКОЇ СІЧІ" У ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Як уже свого часу повідомлено, „Запорозька Січ", 206 Відділ УНСоюзу у Вунсакет, Ровд Айленд, обходив 3-го червня ц. р. 45-річчя свого заснування та своєї праці для добра своїх членів і свого народу. В місцевій пресі появились обширні звідомлення з перебігу цих святкувань, „Ди Провіденс Джорнал" подав теж зміст промови гол. предс. УНС Д. Галичина, на тому святі, в якому взяли участь теж високі місцеві достойники. На цій фотографії, зробленій під час святкувань, бачимо деяких з них. У першому ряді (зліва): конґресмен Ейм Форанд, стейтовий ген. прокуратор Вільям Е. Паверс, один з основників Відділу та довголітній його голова Михайло Чагарин і кандидат на конґресмена Анджело ді Спіріто. В другому ряді (зліва): гол. предс. УНС Д. Галичин, посадник міста Кевін К. Колеман і гол. радний УНС Іван Кокольський.

РОЛЯ УНС І УКРАЇНЦІВ В РОЗВИТКУ МІСТА ҐЕРІ, ІНД.

У цьому році минає 50 років існування і розвитку міста Ґері в стейті Індіяна. З цієї нагоди місцевий часопис „Ґері Пост-Трибюн" видав 10-го червня окреме ювілейне число з історією того міста, яке нараховує тепер 150,000 мешканців, та його розвитку. Окреме місце в тій історії віддано й українцям, опублікувавши інтересну статтю п. М. О. Головатого про українську громаду в тому місті. Як з цієї історії видно, то зараз в першому році існування того міста — появились там українці, які впродовж минулих 50 років розрослись у поважну громаду та гарно заслужились для культури свого міста плеканням питоменностей рідної культури.

Першими двома українцями, що появились в Ґері в 1909 році, були В. Скубіш і Т. Ґабля, обидва тодішні робітники в новозбудованому млині. Але тодішні погані міські мешкальні умовини прогнали обох їх в 1910 р. до Шикаґо. Однак у тому самому році приїхало з Амбридж у Филаделфії 5 українських родин. Ще кілька інших прибули з околиць Питсбурґа і з Шикаґо. У вересні 1912 р. постала там перша українська організація: Відділ 100 Українського Народного Союзу. Першим головою став Л. Гриневич, скарбником Т. Клиса, а секретарем Андрій Цебак. Цей Відділ мав спершу 12 членів. Найвищий членський стан у тому Відділі було 300, а тепер їх є кругло 150, в тому числі 85 народжених уже в Ґері. У 1916 р. засновано там „Просвіту", яка зайнялась культурною діяльністю та уладжувала курси англійської і української мови. Українська група в національних одягах мала великий успіх на воєнній параді в 1918 році. Коли заламались українські збройні визвольні змагання в Україні й українська громада в Ґері, як і скрізь по Америці, зрозуміла, що тут в Америці її друга, нова батьківщина, основано Американсько-Український Горожанський Клюб для облегшення процесу включення себе в американське життя. Економічна депресія в 1930-х роках провалила амбітний плян збудування власного Народного Дому. Все ж, плекано дальше традицію танку і пісні, й гурт українських танцюристів із Ґері здобув на великій виставі в Шикаґо в 1933 році великий успіх.

За другої світової війни в американських збройних силах боролись 25 українців із Ґері, а один із них згинув на бойовищі. Тепер живе в Ґері коло 75 українських родин. На чолі Відділу 100 УНСоюзу стоїть все ще давній ветеран, Андрій Цебак, який від 45 років трудиться для добра взаємного зрозуміння і співпраці.

Вагу і значення українців в стейті Індіяна видно вже з того, що громадянин українського роду, довголітній член УНСоюзу, суддя Джан С. Гонах є тепер кандидатом на губернатора того стейту.

З РІЧНИХ НАРАД УНС

В місяці травні (21—26) відбулись на „Союзівці" річні наради УНС. Про загальний хід нарад повідомляла членів УНС і громадянство „Свобода". Я спинюсь на головніших ухвалах цих нарад, на які наше союзове жіноцтво повинно звернути окрему увагу.

Як вже знаємо зі звідомлень в „Свободі", річні збори УНС ухвалили видавати дитячий журнал „Веселку" окремо від щоденника „Свобода" і на кращому папері. Коротко: „Веселка" має стати окремим журналом для нашої дітвори по усіх країнах світу, крім рідних земель, які є за залізною завісою. Значить, наша дітвора матиме свій власний журнал. Яке ж це має значення для української жінки-матері? Значення величезної ваги, бо „Веселка" за час свого існування дала наглядний доказ, що діти її люблять і читають, а як читають, то зовсім зрозуміло і користають із знання тих десяток людей, які до „Веселки" дописують. Тематика цього журналу така різноманітна, що нема, здається, дитини, яка не знайшла б там щось інтересного. Зрештою, звідки діти мають учитись про рідний край, як не з журналів, виданих відповідно до їх віку.

Друга, не менше важлива ухвала, це приміщення на „Союзівці" дітей від 6 до 12 років на час вакацій, починаючи від слідуючого літа. А далі, коли Бог допоможе, то побудова окремого будинку з усім комфортом. Ми, українські матері, дуже чутливі на речі, які є зв'язані зі здоров'ям і вихованням наших дітей. Тому вірю, що наші матері повітають заміри Уряду УНС і тільки привітають їх.

Згадуючи про важливіші ухвали, не можу поминути дотацій, ухвалених на суму понад чотирнадцять тисяч долярів. З розподілу цієї суми можна виробити собі поняття про ту всебічну допомогу, яку рік-річно дає нашим установам УНСоюз. Чи не маємо причини гордитись УНСоюзом і його надбаннями?

Марія Демидчук
головна радна УНС

ПАМ'ЯТІ КАТЕРИНИ ШЕВЧУК

В дні 12-го червня ц. р. похоронено одну із старших українських громадянок міста Елизабету, Н. Дж., довголітню членкиню УНСоюзу, широко відому пані Катерину Шевчук. Похороном займався відомий український похоронний заклад П. Литвина, а похоронні обряди, включно з гарною проповіддю, відправив місцевий український католицький священик, о. Т. Пришляк. Тлінні останки Покійної зложено на українському кладовищі, побіч чоловіка Покійної, який помер кілька років перед тим в Ліндені, Н. Дж.

По похороні, присутні переїхали до Українського Дому на скромну тризну, під час якої урядничка 37 Відділу УНСоюзу, А. Пограничнa, подякувала членкиням за таку чисельну участь у похороні і попросила, щоб ушанувати пам'ять Покійної зложенням датків на — приют для старших в Слатсбурзі. Присутні зложили поверх 40 долярів.

Другим промовцем був п. М. Гринішак, який, між іншим, пригадав, що Покійна походила з тої частини українських земель, яка далеко висунена на захід та яку зветься — Лемківщиною. Не спольщилась у школі, не затратила свого українського походження, а зберегла його до самої смерти. Виїжджаючи за море шукати кращої долі, все там оставила, тільки взяла з собою і заховала глибоко у своєму серці дорогі перлини українського народу, а то його мову, віру, звичаї і обичаї, які опісля запопадливо вщіплювала в серця своїх дітей. Дожила поважного віку — 74 років, з того більше півстоліття перевела в Елизабеті, Н. Дж. Родина Шевчуків була широко відома між своїми і чужими, головно через чоловіка Покійної, який все рвався до праці, по якій залишилось багато слідів. Ця родина була дуже рухлива й активна в парафії, в Народному Домі й в різних товариствах.

Зі смертю Катерини Шевчук зійшла у могилу людина з тієї старшої іміґрації, яка промощувала шлях українському життю в Америці, складаючи цеголку за цеголкою, щоб здвигнути ті будівлі, якими пишаємось в Америці, оті церкви, школи, Народні Доми, різні інституції, в яких плекається українська традиція і звідки пливе постійна допомога на українську визвольно-політичну акцію.

Ті, що вже потомлені доживають глибокої старости, а за своєї молодости будували тут нове життя, стоячи над свіжою могилою Катерини Шевчук знале, що вони трудилися не надармо і що нащадки тямитимуть їх та їхні добрі діла.

М. Г.

50,000 ДОЛЯРІВ РІЧНО

В ім'я правди треба ствердити, що нова іміґрація принесла багато позитивного, багато вложила вкладу в наше суспільне життя. Та це треба розцінювати як нормальну людську повинність, як наш обов'язок. Однак, розглядаючи цілість справ і цілість іміґрації, насуваються часто питання: ЧОМУ? І саме про це ЧОМУ хочу коротко говорити.

В одному з чисел „Трибуни УНС" була згадка про те, що праця організатора є почесною. Так, це правда, але скільки то не раз доводиться влити у своє серце гіркоти — життєвої гіркоти. За кількамісячний час праці не багато ще родин, небагато місцевостей я відвідав. Та все таки зібраний матеріял дає цікаві і різноманітні статистичні дані. Веду картотеку із записками — це цікавий матеріял навіть для соціологів. Підкреслюю, що родини, які я відвідав, це поголовно нові іміґранти, які приїхали завдяки нашим українським інституціям та громадянам українського походження, що підписували ашуранси. Більшість тих родин включилась у наше громадське життя, є членами наших забезпеченевих товариств. З-поміж них зустрів я 93 родини, що обезпечили себе в інших (не українських) приватних асекураційних компаніях. Я порівнював кляси обезпечень та вкладки з союзовими вкладками. Все і всюди виходила різниця при тих самих обезпеченнях на користь Союзову (себто в Союзі менші вкладки при таких самих родах поліс, що річно робить кільканадцять долярів). Суми обезпечень в загальному по 1.000 дол. на особу, хоч зустрічав я один випадок 10 тисяч та кілька по 5 тисяч. Беручи пропорційне відношення відвіданих родин і зібрані статистичні дані, можна поставити тезу, що понад тисяча осіб у Филаделфії з нових іміґрантів забезпечила себе добровільно в інших (не українських) компаніях. Зазначую при тому, що не беру цілком під увагу так званих фабричних забезпечень. З порівняння місячних вкладок можна обчислити, що річно 50 тисяч долярів вплачують ці люди титулом вкладок до цих забезпеченевих компаній. Це лиш скромне обчислення з одної Филаделфії, хоч боюсь, що при дальшім досліджуванню цього образ буде ще більше видатний. І це є саме питання — ЧОМУ?

Часто чуємо заклики до збірок на різні наші потреби, на допомогу дитячим садкам в Німеччині, на допомогу нашим науковим установам і інше. Часто ми дивуємося, що наше культурне чи громадське життя не має потрібних фондів, часто дивуємося, що світ скоро летить вперед, а ми негодні наздогнати його. Часто дивуємося, що чужі люди нас не знають, чи не розуміють наших змагань. Застановімся над нашими ділами і нашими поступками, як цілістю, — а відповідь знайдемо. Інколи і статистика може нас привести до задуми, а коли витягнемо з того консеквенцію, зробимо добру прислугу своєму суспільству.

Іван Скочиляс

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(12)

Негайно після свого оформлення, Українська Народна Рада проголосила в дні 10-го вересня такий заклик „до українського народу в З'єдинених Державах":

„Переживаємо тепер велику хвилину, яка може бути переломова в житті цілої Европи, а зокрема в житті 40-мільйонового українського народу. Теперішня війна в Европі може довести до повного перевороту в европейських державах; може дати почин, що народи, які стогнали досі в тяжкій неволі ,будуть покликані до нового, самостійного, державного життя. Можуть постати по війні нові національні держави, а між ними й Україна. Самостійна Українська Держава — це мрія кожного свідомого українця... Терпів наш нарід польську неволю під Австрією, мадярську неволю під Угорщиною, але найтяжчу неволю терпів під Росією, бо там царі і їх уряди 260 років гнобили 35-мільйоновий український нарід, змагаючи до того, щоб його цілком знищити, як націю, а загарбавши його рідну мову та вбивши в нім свідомість національної окремішности, віддати цей волелюбний нарід, давніший від московського, на поталу тому північному грабіжникові, разом з плодючими землями та великими земними скарбами України. І вже царський уряд та всі московські загорільці й наші яничари співали „вічную пам'ять" славному українському народові, а над широкими степами, де „кров ляха, татарина морем червоніла", розпростер був ангол смерти свої чорні крила. Ту тяжку неволю наш нарід глибоко відчував та оплакував долю України в народних думах і піснях. Не диво, що в тих піснях нарід український співав, що московська неволя гірша від турецької, бісурменської. Але в останніх кількох десятках років український нарід, пробуджений великим Шевченком, кинув сльози та взявся до діла. Взявся кувати народну свідомість, ту твердиню, об яку мусять розбитися всі затії Московщини, що змагає до знищення України... Війна Росії — це війна за Україну. Це не є жадна тайна і з цим не криються ані російський уряд, ані його посіпаки... Проти варварської Росії стала Австро-Угорщина і Німеччина. Не за волю України пішли вони битись, але за свої інтереси... Ми, українці, де б ми не жили, не маємо причини бути приятелями ані Австрії, ані її союзниці Німеччини, бо в Австрії наш нарід з ласки Габсбурґів терпів лядьку неволю... Проте, коли Росія буде побита, може прийти визволення України. Ми не є ворогами московського народу, тільки московської неволі, а усунення тієї неволі було б добром теж і для московського народу. Ми бажаємо йому тільки такої самої волі, як і собі... Коли ж би Росія перемогла, то це означало б ще більшу неволю для багатьох народів, зокрема для українського. Тому ми бажаємо Росії програ і розпаду: за Переяславський договір, потоптаний царями; за Полтаву, за гетьманів наших понижених, за зруйнуваня Січі Запорізької, за кості козацькі, на яких побудовано Петербурґ, за скування душі — рідної мови нашої, за Сибір і тюрму, за сльози жінок і дітей українських, за сотні літ знущань і неволі..."

Зацитувавши Шевченків заповіт та Франкове: „Прийде час і Ти огнистим видом засяєш у народів вольних колі...", маніфест далі звертається до американських українців такими словами:

„Чого ж Українська Народна Рада відзивається сьогодні до Вас, браття-українці в З'єдинених Державах? Не кличемо Вас: до зброї! — але до іншої допомоги рідній Вітчизні. Не допоможемо зброєю, то допоможімо іншим ділом. Це діло — то твір нашої праці — гріш! Кожний з нас мусить віддати, скільки може для допомоги Батьківщині в таку важну хвилину. Для допомоги Вітчизні мусимо створити ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ! Цією допомогою займеться Українська Народна Рада, як представниця українського загалу в З'єдинених Державах..."

Далі сказано, на які цілі потрібно фонду: політичну акцію, допомогу полоненим, підготову до мирової конференції і т. п. Маніфест підписали за Українську Народну Раду в переважній більшості члени головного уряду УНСоюзу: Дмитро Капітула, Семен Ядловський, Олексій Шаршонь, Михайло Угорчак ,Осип Стеткевич, Володимир Лотоцький, Богдан Дуткевич, Андрій Савка, Дмитро Андрейко і Василь Гришко. Свій осідок і свою адресу мала УНРада і Фонд Визволення України в Редакції „Свободи", тоді вже на сьогоднішньому місці.

Створена УНСоюзом Українська Народна Рада не тільки проголосила маніфест, але рівночасно подала й конкретний приклад, як треба поступати. Рівночасно з маніфестом повідомлено:

„Першу пожертву на цілі Української Народної Ради постановила дати 13-та конвенція УНСоюзу в сумі двох тисяч долярів, з того 1,000 долярів на політичну акцію, а 1,000 долярів на допомогу раненим і полоненим українцям. Після конвенції делеґати ще від себе зложили коло 200 долярів добровільних датків на Фонд Визволення України".

Ця сама історія — як далі побачимо — повторилася майже дослівно і в другій світовій війні.

Українська Народна Рада, „зі своїм осідком в Джерзі Сити", вела свою працю, як і заповіла, зокрема збираючи гроші на Фонд Визволення України та пересилаючи їх на призначену ціль. У „Свободі" з 28-го серпня 1915-го року, отже приблизно рік після створення Ради, проголошено „вже четверту висилку грошей" на руки Юл. Романчука у Відні на потреби української визвольної і запомогової справи. У повідомленні сказано, що „заходом Української Народної Ради, зглядно Українського Народного Союзу, з яким Українська Народна Рада стоїть у тісному зв'язку вислано вже до Відня суму 18,575.000 долярів, яка у коронах становить 110,000".

Дня 31-го серпня 1915-го року відбулася в Ню Йорку нарада в справі скликання „американсько-українського сойму". Справу реферував д-р Семен Демидчук і у висліді тієї наради створено Передсоймовий Комітет з д-ром Володимиром Сіменовичем на чолі та рішено скликати на день 30-го жовтня „Український Сойм у З'єдинених Державах". Сойм відбувся в заповідженому часі і у його висліді створено, на місці дотеперішньої Української Народної Ради, Федерацію Українців у З'єдинених Державах. У звіті Сойму сказано, що на ньому були заступлені 396 українських організацій. У Федерації поступово починають грати щораз більшу ролю ліві елемнти з Іваном Арданом, Миколою Цеглинським та Мирославом Січинським на чолі, хоч головою Федерації все ще оставався д-р В. Сіменович. І так, як Народна Рада була репрезентацією центральних установ, Федерація переторилась уже сама в організацію.

Після одного року існування, Федерація почала розлітатися і 2-го листопада 1916-го року з неї виступив Український Народний Союз, згідно з рішенням Головного Уряду УНС на річному засіданні в днях 9—11 жовтня. В повідомленні про виступлення УНСоюзу з Федерації мотивується це рішення тим, що „Федерація не сповнила головних ухвал Українського Сойму, не зважаючи на кількаразові домагання представників Українського Народного Союзу", що „деякі члени Виділу Федерації намагалися використовувати своє становище для партійних, а навіть особистих цілей", і що „значна частина Виділу Федерації відносилася неприхильно й вороже до Українського Народного Союзу та його органу „Свободи", а також до поодиноких головних урядників УНС...". Рівночасно або раніше виступили з Федерації такі організації, як „Згода Братств", наддніпрянські українці, „Гайдамаки" та деякі інші організації, а „Провидіння", „Народна Поміч" та ще деякі взагалі відмовились до неї приступити. Негайно після того приступлено знову до організації Української Ради, яку остаточно створено на зборах 25-26 грудня в Ню Йорку і до якої ввійшли представники Українського Народного Союзу, „Провидіння" та „Згоди Братств".

В тому часі починається нова внутрішня боротьба, при чому спостерігається інтересний факт. Український Народний Союз, створений практично „попиками радикалами" та свідомою горсткою піонерів, початково мусів зводити затяжну боротьбу проти консервативного назадництва. І тепер, коли до голосу почали приходити вселякі крайні „проґресивні" і ліві елементи, УНСоюзові знову прийшлось звести бій за вдержання рівноваги української спільноти, за ту національно-демократичну і ліберальну лінію, яка найбільше відповідає психіці українського народу та яка весь час була характеристична для поступової Америки. Як раніше з назадницьких кіл, так тепер збоку „проґресивних", що опісля почервоніли, посипались на УНСоюз всілякі брехні і напасті, мовляв, Союз „знову запродався попам" і т. п. Та це, хоч і було перешкодою, але не припиняло всебічної праці УНСоюзу на всіх ділянках народного життя. Наклепам і словам УНСоюз завжди протиставляв працю і жертвенність. На одну таку повінь лайки Головний Уряд УНС в першому числі „Свободи" з 1917-го року відповідає тільки короткими підсумками своїх пожертв на народні цілі впродовж останніх п'яти років. В повідомленні сказано:

„Український Народний Союз свідомий своїх обов'язків і відповідальности супроти свого народу... Український Народний Союз і „Свобода" завжди мали на меті тільки інтереси свого народу. Вони завжди держали високо український народний прапор та боролися з усіми ворогами українського народу, без огляду на те, чи це було австрійське чи російське правительство, польське панування чи свої власні кириники. УНСоюз і „Свобода" завжди боролися за правду, хоч за це їм не раз приходилось потерпіти. Наша організація завжди спішила з допомогою на народні цілі в Старім Краю. Щоб це твердження не було голословне, хай послужить доказом кілька прикладів з останніх несповна 5 років. На „РІДНУ ШКОЛУ" пожертвував УНСоюз $3,000, зібрано пожертвами $3,676.61, разом — $6,676.61; на „ФОНД ГОЛОДУЮЧИХ" пожертвував УНС $100, зібрано пожертвами $4,703.51, разом $4,803.51; на „ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ" (до заснування Федерації) пожертвував УНС $ 500, зібрано пожертвами $24,285.08, разом $24,785.08, на різні фонди для Січинського пожертвував УНСоюз $2,500, зібрано пожертвами $811.71, разом $3,311.71; на фонди для ІВАНА ФРАНКА пожертвував УНСоюз і зібрав разом $919.57; на ФОНД СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ пожертвовано $978.89..."

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано новий Відділ У. Н. Союзу, означений черговим числом 434, з осідком у місті Монтреал, Квібек, Канада.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 20. Красіцька Марія.
В. 35. Рибак Володимир.
В. 39. Гаргай Михайло, Трач Ярослав, Варвара.
В. 48. Дудик Євген.
В. 51. Бобик Степан.
В. 54. Сенгурин Юстина.
В. 55. Гіряк Розалія.
В. 59. Михайлович Марія.
В. 68. Шило Катерина.
В. 99. Сенкович Тома Й., Іванна А.
В. 105. Федина Василь, Марія.
В. 113. Барон Йосип, Релик Йосип Ф., Татоне Тома.
В. 114. Скірка Михайло, Анна, Яремко Іван.
В. 120. Ревт Володимир.
В. 127. Матух Ігор, Нестерук Микола.
В. 130. Козар Іван, Ілля, Ярослав, Юстина; Кузбит Іван, Ольга; Кушнір Іван, Анна; Соболь Олекса, Марта.
В. 131. Кіналь Володимир, Ольга; Кіхтан Василь, Леокадія; Нагоряк Осип, Юстина; Шулик Роман.
В. 149. Березовський Йосип.
В. 163. Россум Люїза.
В. 155. Кудрик Михайло.
В. 159. Камінська Марія А.
В. 160. Зембурська Марія.
В. 161. Волошин Євфрозина, Кудра Стелла К.
В. 175. Лучицький Іван.
В. 178. Шуфлат Ірина.
В. 206. Гладик Олена.
В. 215. Назар Катерина.
В. 217. Ґерула Йосип І., Сверида Володимир.
В. 221. Зеленка Анатоль, Борис; Лепак Катерина, Лесняк Іван, Маколондра Юрій, Фурманюк Остап, Ярослава.
В. 226. Добровольський Михайло.
В. 230. Курах Анна, Ліщак Мирослава.
В. 233. Маґер Олена.
В. 236. Скерпон Катерина Л.
В. 239. Безушко Юліян.
В. 240. Антонів Володимир, Кавац Михайло, Єлисавета.
В. 254. Гадзик Іван.
В. 270. Маланяк Едвард.
В. 276. Папінчак Михайло І., Решман Юрій.
В. 277. Медвідь Іванна Г.
В. 283. Мороз Михайло, Анастасія.
В. 289. Василишин Йосип.
В. 292. Блюй Адріян, Кусь Розамарія, Малиновський Григорій, Посівак Деся.
В. 295. Чиж Лука.
В. 304. Грицковян Євген, Сенів Марія.
В. 305. Гарбер Осила.
В. 316. Дихацька Леокадія.
В. 320. Ніщук Василь.
В. 341. Дзісь Анна.
В. 343. Гриців Марія К., Паснак Олена.
В. 345. Рекуха Юрій.
В. 347. Лабик Петро А.
В. 356. Ванас Степан, Франя.
В. 361. Бабецький Микола, Марія; Ґуглевич Богдан, Душник Володимир, Мазур Андрій, Струж Тоні Й.
В. 364. Болеста Мирон, Проць Петро, Олена.
В. 379. Гусак Юрій.
В. 389. Дубовенко Іванна, Тирмко Євгенія А.
В. 395. д-р Сохан Олег.
В. 397. Батюта Віра, Гаврилишин Семен, Галина; Колодзєй Петро, Рогач Євген.
В. 399. Сарвадій Іван, Степанія.
В. 404. Лизанівський Іван, Ольга; Совяк Ярослав.
В. 406. Яцишин Іван.
В. 414. Леськів Анна.
В. 432. Бігус Мирослав Б., Максимів Онуфрій, Масливець Яків, Савка Михайло.
В. 434. Гладилович Адольф, Гуцуляк Ераст Р., Дучак Петро, Кобилецький Ярослав, Мартинюк Ерна, Мельник Богдан, Сенишин Омелян.
В. 438. Еріс Ричард Л.
В. 441. Заблоцький Петро, Квасний Лаврентій П.
В. 452. Роджерс Ралф Д.
В. 455. Соколишин Софія М.
В. 461. Мороз Морис.
В. 464. Мишовода Степан, Анна.
В. 470. Леник Роман М., Селі.
В. 489. Щербина Василь, Олександра.
В. 493. Роздольський Лев, Ксеня.
В. 505. Ірза Євгенія, Руденська Дарія.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Войтович Володимир,* Данило,* Йосип,* Марія.
В. 14. Боровик Володимир, Софія; Шевкун Микола.*
В. 22. Шидляк Анна.
В. 51. Крекота Іван.*
В. 59. Кузів Іван.
В. 78. Ізденський Іван.
В. 94. Воляр Федір, Склепович Юрій Н., Анна; Федишин Іван, Софія.
В. 106. Карасійчук Іван.
В. 112. Кулидж Доротея Р.
В. 116. Колодій Микола.
В. 127. Щавинський Василь, Ірина.
В. 164. Ґраслій-Кукурило Марія.
В. 171. Запорожець Ілля.
В. 194. Гірний Іван, Думин Олександра, Лебедь Микола, Дарія; д-р Фаріон Дмитро, Марія І.
В. 204. Зукас Стела.
В. 219. Тисовська Степанія.
В. 244. Бончак Іван.
В. 254. Платош Антін,* Явин Роман.*
В. 276. Паслов Альберт Ф.*
В. 277. Ярдан Дмитро.
В. 301. Талан Лев.
В. 309. Говенчук Іван.
В. 335. Смит Текля.
В. 353. Голебйовський Володимир.*
В. 361. Головінська Лукія, Садовий Андрій, Ґерда.
В. 365. Бойчак Михайло,* Гудак Верна Б.
В. 370. Ковальчук Григорій,* Креховецький Анатоль, Лодинський Омелян, Іванна; Яровий Володимир.*
В. 379. Новицький Маріян.
В. 397. Коцан Ольга І., Софія.
В. 414. Овад Ярослав, Романа.
В. 430. Бульба Микола,* Лідія; Петрів Марія.
В. 432. Турчиневич Теофіл,* Дарія; Шкляр Роман.*
В. 446. Матчук Надія.
В. 469. Стефанюк Ілля, Чиковський Петро.*
В. 498. Вільґош Михайло,* Єленюк Михайло.*

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 27. Овад Ярослав, Романа; Криса Лілея, Роговський Мирослав.
В. 35. Гринчук Федір, Марія; Гулич Дмитро, Марія; Пуцило Петро, Степан,* Степанія.
В. 40. Юськевич Степан.
В. 57. Грицковян Іван, Олена.
В. 102. д-р Дубицький Сидір.
В. 139. Феркалюк Петро, Аделина, Єлена, Юлія; Шабатура Данило.*
В. 150. Садовий Андрій, Ґерда.
В. 170. Садівник Василь.
В. 177. Журба Йосип.*
В. 221. Сопівник Микола.
В. 251. Апостолюк Степан, Наталія.
В. 257. Ганкевич Степан, Галина.
В. 292. Фарр Христофор И.,* Бронислава.
В. 330. Худий Марія Д.
В. 349. Романяк Іван.
В. 364. Сподар Меланія.
В. 371. Береза Тетяна.
В. 379. Ячник Зенон.
В. 457. Пінковський Нестор.
В. 473. Цюняк Василь.
В. 476. Дроздович Ілля, Клавдія.
В. 497. Гула Йосип.*

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 21. Солінський Юрій.*
В. 37. Де Ганес-Кіценюк Текля.
В. 105. Стахнів Андрій.
В. 123. Балінт Варвара А.
В. 194. Лебедь Микола, Дарія.
В. 404. Павлішак Василь.*
В. 471. Сербат Андрій.
В. 505. Ґела Степан.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 14. Вовчук Микола.*
В. 20. Темник Володимир.
В. 25. Гречаник Софія.
В. 27. Стаховський Микола.*
В. 35. Забродський Степан.
В. 42. Романюк Єва.
В. 45. Добош Юлія.
В. 59. Будник Михайло.
В. 76. Пристаюк Антін.
В. 114. Первеско Марія, Соколенко Петро.
В. 117. Павлишин Іван.*
В. 119. Стахура Патриція.
В. 127. Ковтало Степан, Єва.
В. 130. Горішна Лулу, Дзюма Степан.*
В. 162. Маґас Катерина.
В. 174. Пономаренко Анна 2.
В. 178. Судак Анна.
В. 184. Іваськів Генрих.*
В. 204. Дирик Василь,* Олівена; Курчий Марія, Пісоцький Степан.*
В. 219. Ландяк Анна, Ходачок Нестор.
В. 268. Колодій Роман.
В. 304. Процишин Ґеновефа.
В. 325. Федюк Юрій.
В. 361. Панчук Ярослава, Пастушенко Мирослав.
В. 374. Дутко Марія.
В. 375. Сельський Іван.
В. 395. Крицька Осипа.
В. 408. Христан Дмитро, Антоніна.
В. 427. Вращюк Василь.*
В. 430. Береза Лідія, Куземський Іван.
В. 432. Дорош Микола, Дружик Іван,* Шпендик Олександер,* Сергій,* Галина.
В. 445. Гладун Петро,* Савдик Юрій.*
В. 457. Довганчук Іванна.
В. 461. Матковська Катерина.
В. 468. Денні Степан.*
В. 469. Безручка Михайло, Михалишин Іван.*
В. 471. Барановська Марія, о. Марків Микола, Олександер,* Меланія; Мартин Григорій,* Хома Степан.*
В. 489. д-р Вереш Василь.
В. 498. Рогачук Петро.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 13. Древецька-Фомук Катерина.
В. 20. Фарр Христофор И.,* Бронислава.
В. 21. Коротко Іван, Окрипкий Ралф Ю.*
В. 93. Журба Йосип.*
В. 100. Яворський Володимир, Мирон,* Наталія.
В. 103. Іванець Роман.
В. 204. д-р Кузів Роман 2, Марія 2.
В. 217. Бінажевська Євдокія.
В. 220. Гринчук Федір, Марія; Гулич Дмитро, Марія.
В. 221. Наконечний Петро, Анна.
В. 234. Пінковський Нестор.
В. 252. Сопівник Микола.
В. 266. Бойко Анна.
В. 325. Мареска Ольга.
В. 337. Захарків Михайло.
В. 352. Огродник Анастасія.
В. 353. Мирон Анна, Обшанський Євстахій, Марія О.
В. 361. Садівник Василь, Садовий Андрій, Ґерда.
В. 370. Вознюк Микола, Параскева.
В. 371. Кузів Данило Б.,* Яким І.
В. 379. Баланецький Іван.
В. 395. Криса Лілея.
В. 414. Овад Ярослав, Романа.
В. 458. о. Подольський Мирослав Д.
В. 452. Цюняк Василь.
В. 488. Ганкевич Степан, Галина.
В. 498. Шпак Іван.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 37. Росинська Євгенія.
В. 46. Целевич Христина.
В. 53. Пованда Іван.*
В. 59. Шварц Стела.
В. 65. Заканич Франко.*
В. 116. Колодій Микола.
В. 124. Кулп-Олійник Марія.
В. 163. Гнойський Віктор.*
В. 174. Пономаренко Василь.
В. 189. Харамбура Марія.
В. 194. Герасимович Всеволод, Пелагія.
В. 204. Берків Володимир.*
В. 236. Галушка Іван И., мол.*
В. 252. Хомин Павло П., мол.*
В. 348. Федаш Володимир.*
В. 353. Голебйовський Володимир.*
В. 367. Благий Мирослав.
В. 375. Потошник Анна.
В. 412. Іванило Роман.*
В. 414. Карпій Ралф А., Віра.
В. 432. Микитин Анна, Стасишин Михайло.*
В. 446. Матчук Надія.
В. 457. Довганчук Сильвестер.
В. 461. Матковська Катерина 2.
В. 468. Похмурський Йосип,* Любов.
В. 478. Фединчук Петро, Катерина.
В. 483. Гарматюк Василь.*
В. 490. Яцентий Йосип,* Анастасія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 188. Паливода Микола.*
В. 204. Бродин Софія.
В. 210. Завадовський Фридрих П.*
В. 277. Пилипчук Василь.
В. 289. Василишин Марія.
В. 361. Жигайло Емілія, Качмар Лев А.,* Савицький Степан.*
В. 367. Андрію Іван.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 14. Вовчук Павло,* Гинда Михайло,* Шевкун Степан.*
В. 20. Красіцька Марія.
В. 21. Гулачок Юлія.
В. 51. Бабик Степан,* Крекота Іван.*
В. 68. Шило Іван.*
В. 83. Клапко Ольга, Маланюк Марія.
В. 103. Танин Федір.*
В. 133. Романишин Віктор,* Сурма Михайло.*
В. 146. Андрушків Анна, Глоник Марія, Нахвостах Ольга, Чепак Софія.
В. 152. Карпа Іван,* Марія.
В. 160. Зембровська Марія.
В. 171. Гузар Віра, Завіська Анна, Микитка Софія.
В. 182. Яськів Юліян.*
В. 204. Гаврилко Єва, Жеребецька Марія.
В. 221. Карпин Федір.
В. 259. Пирович Василь.*
В. 272. Рутка Василь.*
В. 277. Папа Марія.
В. 281. Рейтор Василь Р.*
В. 292. Палюга Карло.*
В. 318. Нус Анна.
В. 361. Клос Михайло.
В. 450. Мітчел Анна.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 45. Веселик Дмитро.
В. 80. Товт Павло.
В. 83. Бохняк Ілля.
В. 112. Лялюк Єва.
В. 130. Лошків Яків.
В. 143. Парічук Франко.*
В. 161. Геряк Андрій.*
В. 206. Сусла Григорій.
В. 221. Курпіта Ольга.
В. 235. Цєплий Павло.
В. 258. Язвинська Марія.
В. 276. Ліцовський Іван.
В. 278. Гаврншків Параскева.
В. 287. Сметана Теодосія, Стельмах Василь.
В. 351. Галькович Іван.
В. 352. Яворська Франя.
В. 361. Демцьо Михайло, Слободян Анастасія.
В. 367. Филипович Параскева.
В. 379. Дичка Йосип.
В. 384. Яворська Анна.
В. 423. Затонський Дмитро 2.
В. 484. Потапов Валерія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1956 р. було в У. Н. Союзу повнолітніх членів	49,574
В місяці травні 1956 р. прийнято нових	147
В місяці травні 1956 р. прийнято наново	69
В місяці травні 1956 р. прийнято з переступ. листами	41
В місяці травні, 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	9
В місяці травні 1956 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,840
В місяці травні 1956 р. суспендовано	75
В місяці травні 1956 р. відійшли з переступ. листами	46
В місяці травні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	9
В місяці травні 1956 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці травні 1956 р. відійшли зо зворотом у готівці	35
В місяці травні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці травні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	9
В місяці травні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	35
В місяці травні 1956 померли	25
Разом	234
З кінцем місяця травня 1956 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,606

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	3
В клясі 1 на $ 500	54
В клясі 1 на $ 750	9
в клясі 1 на $1000	114
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	395
В клясі 2-1000 на $1000	258
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	5,921
В клясі 3-1000 на $1000	4,628
В клясі 3-1500 на $1500	63
В клясі 3-2000 на $2000	55
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,457
В клясі 4-1000 на $1000	2,303
В клясі 4-1500 на $1500	51
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	114
В клясі 5- 500 на $ 500	2,749
В клясі 5- 750 на $ 750	386
В клясі 5-1000 на $1000	6,043
В клясі 5-1500 на $1500	146
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,678
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,209
В клясі 6-1500 на $1500	40
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	48

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21 500 на $ 500	2,363
В клясі 21-1000 на $1000	914
В клясі 21-1500 на $1500	27
В клясі 21-2000 на $2000	16
В клясі 21-2500 на $2500	7
В клясі 21-3000 на $3000	8
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	2
В клясі 21-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,792
В клясі 22-1000 на $1000	2,433
В клясі 22-1500 на $1500	37
В клясі 22-2000 на $2000	67
В клясі 22-2500 на $2500	11
В клясі 22-3000 на $3000	14
В клясі 22-3500 на $3500	7
В клясі 22-4000 на $4000	3
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	173
В клясі 23-1000 на $1000	94
В клясі 23-1500 на $1500	5
В клясі 23-2000 на $2000	11
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,534
В клясі 24-1000 на $1000	1,671
В клясі 24-1500 на $1500	35
В клясі 24-2000 на $2000	59
В клясі 24-2500 на $2500	11
В клясі 24-3000 на $3000	10
В клясі 24-3500 на $3500	6
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	185
В клясі 25-1000 на $1000	160
В клясі 25-1500 на $1500	6
В клясі 25-2000 на $2000	15
В клясі 25-2500 на $2500	5
В клясі 25-3000 на $3000	10
В клясі 25-3500 на $3500	11
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	3
Разом	49,606

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ

В. 8. Коверко Андрій.
В. 25. Домарацький Бернард.
В. 27. Шпирка Леся, Роман.
В. 33. Донагю Кетлін М.
В. 35. Вурбан Марія, Павло, Петро.
В. 36. Слупська Марія.
В. 54. Мельник Ярослав В., Сенгурин Олена.
В. 59. Гуменюк Євгенія, Максимюк Роман, Питльована Степанія А.
В. 63. Мелісон Петро М., Розамарія.
В. 85. Панько Варвара А., Фаркусь Деррі А.
В. 90. Чуба Євген Б.
В. 94. Давис Катерина М., Курило Діяна І., Мельник Іван В.
В. 102. Піндор Кеннет В.
В. 105. Диміцька Марія, Федина Роман.
В. 114. Скірка Ерика, Лукія.
В. 130. Гредчук Дик, Ірина, Яків; Ільницький Адам, Степан; Кузбит Анна, Мирослава, Олена; Кушнір Володимир, Дарія; Левандовський Антін, Лукія, Марія, Роман; Соболь Мартин, Олександра; Тимінський Роберт, Сандра.
В. 131. Кіналь Євген, Нагоряк Віра, Люба, Ярослав.
В. 133. Вишатицька Ольга.
В. 140. Гандель Едвард И.
В. 146. Колодій Анастасія П., Нахвостах Дора, Тарас Л., Ярослава І.
В. 148. Панчишин Кевін А.
В. 149. Стецьків Романа Н.
В. 153. Клечиьовська Наталія, Кріль Марта Л.
В. 155. Рилик Тарас И.
В. 161. Шелегеда Михайло Л., Роберт І.
В. 164. Каланик Анастасія А.
В. 171. Смотрич Зенон О.
В. 191. Беласка Анна М.
В. 200. Флагерті Михайло.
В. 215. Коський Василь Н., Григорій.
В. 221. Вайне Михайло О., Задорожна Катерина.
В. 222. Заокопний Володимир.
В. 230. Антонів' Марія, Романко Моніка К.
В. 232. Чиприх Кетлін Л.
В. 234. Митрофанюк Христина.
В. 245. Гуцман Мариянна, Шилькевич Антонина В.
В. 251. Андрухів Анна І.
В. 264. Рос Елейна Дж.
В. 266. Бибик Степан.
В. 271. Рудай Володимир И.
В. 274. Рак Норман Д.
В. 275. Палка Степан И.
В. 277. Коваль Леся.
В. 292. Гординський де Федькович Лев Р.
В. 299. Сенчина Довн О.
В. 309. Деланий Боббі И.
В. 348. Содомора Степан І.
В. 356. Банас Степан О.
В. 361. Бабецький Франко, Коваль Михайло В.
В. 364. Вене Іван Г., Дейнека Мирослава.
В. 365. Рудиман Андрій мол., Йосип І.
В. 371. Малюк Кетлін, Зузанна.
В. 379. Гладчук Богдан Є., Ольга С.; Гусак Данило Ю., Качур Марія, Матвіїшин Іван Р., Юрій А.
В. 386. Джімро Василь К.
В. 388. Лемцьо Люїза.
В. 397. Гаврилишин Володимир, Михайло, Роман; Келер Володимир, Михайлишин Анна, Ірина, Марія; Мінюк Микола.
В. 414. Леськів Ірина М.
В. 421. Шпінка Варвара И. А., Джойс М.
В. 427. Гураль Пірл П., Кобилецька Анна О.
В. 432. Гула Христина Л., Масливець Петро.
В. 454. Верґерон Марлена В.
В. 464. Луцик Патриція, Чипига Петро, Степан.
В. 466. Скрипух Орест.
В. 473. Костюк Оксана Хр.
В. 474. Кіт Богданна А.
В. 489. Задеренко Ірина.
В. 493. Роздольський Андрій К., Олександра М.
В. 505. Воловець Леся М., Голик Володимир І., Хичій Олександра М.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 47. Ганчарик Яким.
В. 62. Делля Векчія Євген А.
В. 94. Колі Денис М., Стасик Євген.
В. 127. Щавинський Анна Хр., Марія К., Петро В.
В. 171. Куцмида Ілля.
В. 204. Зукас Тома И.
В. 219. Райця Ричард А., Роберт В.
В. 339. Шигинська Каролина А.
В. 361. Садовий Маріян Г.
В. 430. Бульба Іванна О., Тетяна.
В. 432. Турчиневич Роман А.
В. 445. Каптій Віра А.
В. 446. Матчук Лев.
В. 458. Пасіка Маргарита Л.
В. 498. Єленюк Віра С.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИЛИ ЛИСТАМИ:

В. 35. Гринчук Олена, Рогніда; Гулич Анна, Дарія, Мирослав, Степанія; Пуцілльо Іванна Дж., Норман П.
В. 57. Грицковян Лідія, Марія.
В. 139. Шабатура Єлена Д. 2.
В. 150. Садовий Маріян Г.
В. 292. Фарр Анастасія К.
В. 371. Береза Степан 2.
В. 428. Рогатин Тарас В.
В. 476. Дроздович Лев.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 94. Гнідак Петро, Роман.
В. 173. Петеш Надія.
В. 189. Горихата Микола, Ніна.
В. 254. Кутлер Текля К.
В. 379. Андріївський Володимир Є.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 14. Жидовська Олександра, Ольга, Тамара; Ілемська Марія, Ольга.
В. 112. Кулидж Варвара А., Марко Р., Тома Ф.
В. 114. Первеско Михайло.
В. 127. Ковтало Петро.
В. 189. Кулинич Михайло.
В. 204. Дирик Василь, Роберт, Розамарія; Пісоцький Микола, Юрій.
В. 219. Ландяк Доротел З., Єлисавета, Марія А., Юрій; Ходачок Степан.
В. 234. Гіль Анна, Ярослава Б.; Солтівський Орест.
В. 254. Біндас Текля.
В. 257. Костів Остап В.
В. 281. Скоблик Зиновій.
В. 336. Балицький Лі Р.
В. 420. Гопе Аллан И., Обак Михайло В. мол.
В. 423. Слободянюк Марія, Микола.
В. 432. Матвіїв Богдан Я.
В. 445. Кушнір Богдан.
В. 457. Довганчук Михайло, Тамара; Сеґейда Святослав.
В. 471. Деменюк Олександер, Коломницька Ангелина, Лісна Богданна, Мартин Борис М., Роман В.
В. 489. Гавриленко Аркадій.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 13. Фомук Кетлін А., Христина М.
В. 20. Фарра Анастасія К.
В. 100. Яворська Віра.
В. 204. Де Влав Іван В., Ярослав В.; Кузів Ірина 2, Юрій 2.
В. 220. Гринчук Олена, Рогніда; Гулич Анна, Дарія, Мирослав, Степанія.
В. 353. Мирон Лідія А. 2.
В. 361. Садовий Маріян Г.
В. 370. Вознюк Анна, Володимир.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 48. Дидик Євген.
В. 127. Матух Ігор, Нестерук Микола.
В. 149. Бризовський Йосип.
В. 159. Камінська Марія А.
В. 178. Шуфлат Ірина.
В. 221. Лесняк Іван М.
В. 239. Безушко Всеволод Ю.
В. 292. Кусь Розамарія.
В. 304. Грицковян Євген.
В. 305. Гарбер Осипа М.
В. 389. Дубовенко Іванна, Тирмка Євгенія А.
В. 406. Яцишин Іван.
В. 438. Еріс Ричард.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 65. Федош Федір.
В. 189. Харамбура Андрея О., Іван О., Нестор Ст.
В. 204. ЛеВарон Дуан Г.
В. 414. Дякун Мариянна.
В. 432. Максимів Наталія, Роман А.
В. 439. Процюк Борис А., Катерина А., Олег В.
В. 446. Матчук Лев.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 84. Кондуб Михайло Ф.
В. 112. Стаховяк Кеннет И. 2.
В. 143. Коваль Іванна А.
В. 170. Корнер Юрій И., Сандуський Іван Ф. 2.
В. 171. Геллікер Іванна П.
В. 238. Давискиба Володимир 4, Муслловський Іван 4, Юрій 5.
В. 266. Геніс Степан 2.
В. 283. Гардінг Каролина, Хамуляк Софія А.
В. 308. Келимець Фридрих М.
В. 330. Павловський Іван.
В. 341. Максимович Орест В. 2, Роман М. 2.
В. 347. Снігур Франя.
В. 361. Еренбек Франя А.
В. 406. Хиляк Павло мол., 5, Сандра 5.
В. 432. Кучера Едвард, Іван.
В. 456. Васильчук Анна 4, Грохольська Ольга А.
В. 460. Зубик Іван, Фоґлтон Марія.
В. 462. Мостовий Василь М. 4.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 11. Сціле́ний Петро В.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком травня 1956 р. було в УНСоюзі дітей членів	21,634
В місяці травні 1956 р. прийнято нових	133
В місяці травні 1956 р. прийнято наново	22
В місяці травні 1956 р. прийнято з переступ. листами	18
В місяці травні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	7
Разом	21,814
В місяці травні 1956 р. суспендовано	54
В місяці травні 1956 р. відійшли з переступ. листами	21
В місяці травні 1956 р. відійшли до старших чл. УНС	15
В місяці травні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяці травні 1956 р. відійшли зі зворотом у готівці	12
В місяці травні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	57
В місяці травні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці травні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці травні 1956 померли	1
Разом	167
З кінцем місяця травня 1956 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	21,647

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,697
В клясі 2-ій на $ 400	596
В клясі 3-ій на $ 100	1,321
В клясі 4Р на $ 250	167
В клясі 4Р на $ 500	3,879
В клясі 4Р на $1000	1,838
В клясі 5Е на $ 250	285
В клясі 5Е на $ 500	4,795
В клясі 5Е на $1000	1,766
В клясі 6С на $ 500	1,133
В клясі 6С на $1000	658

НОВІ КЛЯСИ:

Е20 на $ 500	623
Е20 на $1000	418
Е20 на $1500	1
Е20 на $2000	3
Е20 на $2500	1
Е18 на $ 500	236
Е18 на $1000	326
Е18 на $1500	1
Е18 на $2000	11
Е18 на $3000	3
Е65 на $ 500	10
Е65 на $1000	1
Р20 на $ 500	348
Р20 на $1000	475
Р20 на $1500	1
Р20 на $2000	4
Р20 на $3000	1
Р65 на $ 500	14
Р65 на $1000	5
Разом	21,647
З кінцем місяця травня 1956 в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	71,253

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за травень 1956 р. суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів які впродовж травня 1956 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Г. Герман, гол. секр.

НОВИМИ ШЛЯХАМИ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

ників, коли є в той же час конкуренційні підприємства й то більша їх кількість й до того ще високого рівня. І тут не поможуть ніякі нарікання. Єдиний шлях поступу, здоровий шлях, це підвищити рівень своїх імпрез і ним успішно конкурувати з другими. І щойно така конкуренція виходить на здоров'я одиницям і всій громаді.

І тут приходимо до головної теми нашої статті. А саме до потреби усвідомити собі зміни, які зайшли в нашім житті і відповідно до них змінити нашу дотеперішню працю. Підшукуймо нові ділянки нашої громадської роботи. Ділянки, якими не занимається ніхто, або занимається незадовільно. Розбудовуймо наше життя, вширш і вглиб, збагачуймо його новою ініціятивою і новим, чим раз кращим, виконанням давніх завдань. От опіка над товариствами нашої молоді, де готуються ті, що нам прийдуть на зміну. Ось організація і піддержка курсів українознавства, де їх немає, або важко вдержати без сторонньої допомоги. Ось лежить страшним облогом велика ділянка просвітня, яка була вугольним коменем нашого громадського відродження в рідному краю, а яка так дуже потрібна для багатьох наших Відділів і поза ними, зокрема у менших громадах. Ось час було б подумати над зміною наших дотеперішніх зайнять. Чи не був би час замінити наші відділові збори цікавими й милими гутірками клюбового характеру при шклянці чаю й у вигідному фотелі, замість твердої лавки?

Не перелічити тут всіх нових доріг відсвіження нашої традиційної діяльности та підшукання нових завдань. І не є це завданням цієї статті. Її завданням є тільки вказати ці переміни, які не сталися тому (як думає дехто), що нагло члени сталися недбалими за громадське діло, але тому, що наше життя основно змінилося. Її завданням є вказати на конечність зревідувати нашу дотеперішню громадську діяльність (бо обов'язки супроти Союзу залишилися незмінними), пристосовуючи її до сучасних умовин нашого загального громадського життя та його нових вимог і потреб, та устійнивши нові наші завдання, які принесли б нашій громаді максимальні успіхи, взятися до їх виконання у спосіб, який відповідає стилеві нашого життя.

Ці завдання нелегкі. Кожний критичний погляд на традиційні речі вимагає особливої спонуки, а кожна зміна, введена в давній звичай, вимагає жертви. Та коли наша суспільність, а з нею і наш Союз, мають розвиватися і йти вгору, такий критичний перегляд позицій конечний. До цього нелегкого, але важливого завдання закликаємо цілий наш союзовий актив, без різниці до якого шару він належить. Найцінніше слово, без сумніву, буде належати молоді, бо це для неї і її керівництва долею Союзу в недалекій майбутності, присвячена наша дискусія. Союзові конвенції відбуваються рідко. А й так вони сповнені різними формальними справами, що й не залишається багато часу на такі нелегкі речі. Куди кращою для цього є наша „Трибуна УНСоюзу". Скористайте з її гостинного запрошення й дозвольте почути і ваш голос про тут підмічені питання.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
MICHAEL PIZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
Mrs. GENEVIEVE ZEREBNIAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.

JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.

PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.

WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:

DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio

JOHN KOKOLSKI
23 Fairlawn Ave., P.O. Box 467
Woonsocket, R. I.

Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.

Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 — 17th St., Brooklyn 15, N.Y.

ANDREW JULA
Sands Plan P.O. Box 277
Fair Oaks, Pa.

TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Ave.
Chicago 51, Ill.

Dr. YAROSLAW PADOCH
114 East 7th Street
New York 9, N. Y.

WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.

WALTER DIDYK
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

NICHOLAS DAWYSKYBA
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson St.
Philadelphia 41, Pa.

Головна канцелярія У.Н.Союзу знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Поштова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 4-1016.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	294.47	180	244.98
2	247.06	181	105.06
3	149.95	182	227.23
5	386.38	184	167.32
6	147.40	185	44.21
7	209.54	186	53.41
8	467.60	187	85.47
9	129.78	188	20.30
10	58.33	189*	533.63
11	175.53	190	42.15
12*	101.95	191	471.00
13	489.33	192	309.52
14	557.20	193	32.91
15*	51.19	194*	790.21
16	113.48	195	25.26
17	75.23	196	52.49
18	57.96	197	24.51
20	377.66	198	15.35
21	220.39	199	90.63
22	69.18	200	435.56
23	181.82	201	62.06
24	97.24	202	36.87
25	281.88	204	1,515.35
26	27.17	205	21.69
27	475.08	206	683.36
28	146.18	207	85.31
29	185.14	208	30.83
30	83.32	209	40.35
31	106.35	210	63.04
32	24.21	211	189.18
33*	361.70	212	58.26
34	17.00	213	209.01
35	41.74	215	50.68
36	206.51	216	10.90
37	174.24	217	859.42
38	485.40	218	297.94
39	915.30	219	520.63
40	79.56	220	407.22
41	38.33	221	2,696.68
42	721.35	222	46.78
43	48.48	223	329.92
45	480.81	224	387.91
46	107.21	225	12.88
47	89.27	226	142.72
48	71.20	227	31.40
49	199.58	228	52.03
51	69.37	229	142.47
52	212.04	230	591.63
54	246.20	231	9.84
55	233.73	232	69.42
56	182.01	233	269.95
57	353.21	234	305.21
59	695.07	235	162.22
60	60.67	236	224.08
61	50.02	237	752.36
62	61.60	238	701.49
63	609.83	239	120.38
64	275.55	240	872.37
65	212.92	241	118.63
66	59.86	242	204.50
67	258.12	243	52.64
68	4.50	244	25.50
69	175.73	245	256.20
70	304.14	246	102.55
71	147.90	248	96.15
72	53.83	249	33.38
73	102.80	250	6.90
74*	132.27	251	499.01
75	222.66	253	300.76
76	480.53	254	313.34
77	48.88	255	39.65
78	76.09	256	138.37
79	18.66	257*	210.40
80	98.12	258	18.03
81	242.06	259	249.01
83	401.19	261	99.69
84	161.91	262	184.32
85	307.75	263	37.84
86	195.51	264	48.00
87	143.55	265	155.95
89	54.18	266	532.70
90	302.03	267	131.55
91	385.42	268	107.42
92	15.24	269	20.84
93	110.02	270	242.45
94	1,114.04	271	244.09
95	39.72	272*	70.72
96	400.41	273	26.76
97	160.88	274	381.19
98	98.21	275	103.70
99	166.15	276	452.21
100	166.56	277	1,157.80
101	31.74	278	32.95
102	743.21	279	32.94
103	122.68	280	191.39
104	183.37	281	392.54
105	384.07	282	60.16
106	837.94	283	245.53
107	102.29	284	256.37
108	103.95	285	58.16
109	192.73	286	158.83
110	15.61	287	355.96
111	53.64	288	256.76
112	429.13	289	238.74
113	175.04	290	185.90
114*	327.32	291	470.26
115	185.18	292	957.39
116	178.72	293	312.67
117	163.93	294	27.29
118	106.84	295	396.80
119	92.20	296	314.77
120	496.70	297	22.33
121	319.84	298	98.59
122	41.58	299	93.80
123	174.05	300	109.80
124	148.91	301	257.77
125	505.50	302	23.72
126	127.27	303	75.08
127	1,277.22	304	726.86
128	93.80	305	214.76
129	23.61	306	76.72
130	531.95	307	123.25
131	149.74	308	156.35
132	131.58	309	58.95
133	215.77	310	151.03
134	116.97	311	10.38
135	39.87	312	138.01
137	219.59	313	25.97
138	74.37	314	30.48
139	84.13	315	21.99
140	151.47	316	821.88
141*	157.99	317	139.03
142	256.73	318	114.96
143	282.09	319	241.55
144	124.99	320	472.87
145	88.59	321	173.83
146	394.02	322	57.84
147	552.96	323	121.47
148	63.93	324	300.48
149	101.96	325	391.82
150	204.04	326	79.41
151*	149.99	329*	23.66
152	75.71	330	209.85
153*	119.69	331	194.14
154	66.07	332	58.28
155	696.72	333	119.83
156	294.29	334	515.63
157*	64.33	335	122.84
158	451.95	336	650.43
159	89.07	337*	123.52
160	136.07	338	284.18
161	462.66	339	166.60
162	29.32	340	13.25
163	378.15	342	274.30
164	268.92	343	450.00
166	66.44	344	92.74
167	121.48	345	164.24
168	246.30	346*	23.28
169	28.64	347	216.23
170	265.07	349	88.20
171	154.89	350	346.75
172	84.43	351	52.06
173	235.01	352	154.18
175	435.90	353	149.96
176	228.47	355	172.44
177	150.78	356	212.32
178	229.44	357	52.38
179	225.17	358*	91.65

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
361	3,426.69	435	163.51
362	211.54	436	74.71
363	114.39	437	402.99
364	832.00	438	50.53
365	49.12	441	547.86
366	14.93	442*	63.27
367	1,263.86	443	10.56
368*	70.11	444*	126.23
369	266.87	445	738.12
370	401.95	446	100.48
371	447.76	447	6.83
372	294.17	448	97.34
373	118.04	449	13.53
374	114.53	450	5.96
375	402.04	452	111.73
376	30.83	453	63.86
378	17.06	454	4.83
379	2,484.46	455	84.40
380	127.17	456*	270.30
381	20.56	457	263.80
383	361.38	458	278.93
384	73.35	460	90.10
385	439.39	461	76.06
386	66.79	463*	60.39
388	452.50	464	229.08
389*	43.24	465*	179.39
390*	143.54	466	35.88
391	59.77	467	29.56
392	11.51	468*	142.97
393	38.99	469*	234.32
394	79.82	471	362.46
395	247.01	473*	1,332.66
396	57.79	474	242.01
397	431.26	476	219.22
398	52.17	477	186.49
399*	200.69	478	72.04
400	74.16	479	35.67
401	50.61	480*	101.17
402*	57.17	481	144.65
403	143.25	482	69.28
404	23.36	483	138.19
405	47.73	484	264.22
406	442.64	485*	75.89
407	36.92	486	40.55
408	66.44	487	172.86
409	56.88	488	67.25
410	37.37	489	75.49
411	22.04	490	138.83
412*	87.13	491*	46.43
414	506.65	492	189.96
415	41.15	493	19.85
416	6.64	495	28.53
421	67.20	497*	82.03
422	28.40	498	251.32
423*	686.72	499	21.48
424	48.57	500*	137.09
427	313.73	503	18.36
428	48.72	504	1.91
430	693.22	505	97.76
432	2,681.70	506	31.78
433	101.06		

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. $105,128.90

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	216	4.57
3	2.42	221	1.88
28	2.37	234	13.52
30	4.26	237	2.88
33*	11.46	243	2.53
37	2.99	245	1.06
39	15.13	264	2.76
65	8.81	274	1.49
70	5.07	275	10.36
83	2.85	278	1.15
90	4.40	286	23.14
101	3.04	305	23.77
106	1.26	316	1.41
112	4.11	321	3.93
117	4.86	335	3.70
127	3.37	336	8.73
143	6.50	342	3.24
147	24.11	358*	1.62
151*	3.53	367	3.71
170	3.72	370	3.68
185	5.66	384	13.78
201	15.72	388	5.28
206	2.65	482	2.86
209	2.82		

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч.	286.67
Разом з місячних вкладок від членів	$105,415.57
Відсотки від бондів	25,556.75
Відсотки від морґеджів	2,844.76
Відсотки від членських позичок	789.23
Надвишка при сплаті бондів	1.50
Чинш від реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж. (власний дім)	1,250.00
Приходи друкарні і книгарні	17,762.79
З переносу федерального податку за помічні сили	737.38
З переносу стейтового податку за помічні сили	39.11
З переносу резерви за переписаних членів до інш. кляс обезп.	277.00
З переносу інших фондів за членів молод. деп.	15.75
Зворот позички до народного фонду	33.00
Сплати морґеджів	2,465.00
Сплати бондів	3,036.00
Сплати член. позичок	3,762.55

Сирітські части по бл. п.:

Відділ:

242 Тиньо Іван	1,000.00
272 Щупка Марія	250.00

Разом $165,236.39

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

30 Бат Іван	$ 1,000.00
63 Драґан Осип	1,000.00
83 Бохняк Ілія	1,000.00
94 Білявич Михайло	500.00
130 Лошків Яків	500.00
143 Парічук Франко	500.00
175 Олексин Василь	500.00
204 Сокальчук Петро	500.00
206 Сусла Григорій	338.85
217 Шершун Михайло	500.00
221 Кривий Дмитро	500.00
221 Курпіта Ольга	500.00
235 Цєплий Павло	1,000.00
242 Тиньо Іван	1,000.00
258 Язвінська Марія	500.00
272 Шупка Марія	500.00
276 Ліцовський Іван	500.00
278 Гавришків Параскевія	500.00
279 Левицька Йосифина	250.00
287 Сметана Теодозія	595.00
351 Галькович Іван	1,500.00
367 Філіпович Параскевія	1,000.00
388 Нікляш Яків	500.00
484 Потапов Валєрія	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Дивіденда	105,571.43
Грошеві звороти	6,285.85
Відійшли з виплаченим обезпеч. в готівці	1,500.00
Виплати на реальности в Джерзі Сіті, Н. Дж. (власний дім)	1,865.75

Виплати з сирітського фонду по бл. п.:

Відділ:

388 Судчак Микола	134.00

Виплати з народного фонду:

Праці при виданні української енциклопедії	66.77

Виплати з фонду безпеки інвестицій і смертности:

Направи і праці, меблі і інші видатки на реальностях в Керґонксон, Н. Й.	10,102.38

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ:

5 Загоруйко Евдокія	25.00
6 Лещишин Анастазія	25.00
7 Михалишин Дмитро	35.00
24 Козловський Стефан	30.00
27 Богданський Петро	35.00
27 Заклинська Анна	30.00
42 Припхан Михайло	40.00
48 Мазула Аксентій	35.00
62 Куча Франка	25.00
63 Войтович Катерина	30.00
66 Маюк Йосефина	30.00
78 Сахар Михайло	35.00
78 Шайняк Марія	25.00
82 Балик Михайло	25.00
85 Костюк Онуфрей	40.00
85 Прочко Михайло	35.00
85 Волк П. Іван	35.00
87 Сухина Катерина	50.00
91 Любка Анна	25.00
91 Візнічак Юрій	50.00
94 Репеска Анна	25.00
102 Бєгановський Дмитро	35.00
102 Юник Стенлі	35.00
102 Мохнач Василь	35.00
102 Миколайко Андрій	35.00
102 Олексик Стефан	35.00
103 Нечаївська Марія	25.00
106 Елечко Юлія	25.00
106 Кравгурст Говард	40.00
109 Стажецька Юлія	25.00
115 Головатий Володимир	25.00
121 Вих Хрестина	30.00
121 Юревич Марія	25.00
121 Курейко Григорій	35.00
123 Балінт Іван	25.00
123 Москалик Марія	20.00
139 Кошіль Дмитро	35.00
155 Білінська Агафія	25.00
155 Олійник Анна	25.00
155 Сидор Антін	40.00
161 Мазурок Тимотей	25.00
161 Нагребецький Йосиф	35.00
161 Рудакевич Олекса	35.00
161 Сенета Катерина	25.00
164 Гелетій Петро	40.00
164 Іванина Тереса	25.00
164 Котовський Теодор	25.00
164 Лупашинська Катерина	25.00
164 Мельник Юрій	25.00
164 Минюк Михайло	35.00
170 Павукевич Василь	35.00
171 Олсен Нелі	35.00
179 Петровський Михайло	40.00
204 Гасій Василь	75.00
204 Гуменюк Анна	25.00
206 Бардачевський Йосиф	35.00
206 Гречух Марія	25.00
206 Ремінник Анна	25.00
218 Цепін Іван	35.00
218 Сорока Йосиф	35.00
221 Міщук Катерина	25.00
221 Волковецький Микола	35.00
230 Варнич Микола	35.00
230 Ліпинський Микола	35.00
234 Генеґа Петро	40.00
238 Мороз А. Джені	30.00
248 Турчин Анна	30.00
253 Харко Вітольд	35.00
256 Махно Павлина	25.00
274 Боровецький Дмитро	25.00
274 Лопушанський Іван	25.00
274 Затварницький Дмитро	25.00
280 Піц Михайло	40.00
287 Пінчик Марія	25.00
297 Шелестяк Гнат	40.00
326 Фордина Іван	35.00
333 Сеґін Анна	25.00
352 Матковська Марія	25.00
361 Балас Онуфрей	40.00
361 Ґерич Василь	50.00
361 Галущак Василь	32.16
361 Клепач Лука	30.00
364 Шваґуляк Юрій	35.00
364 Скоп Іван	40.00
369 Верезяк Григорій	35.00
379 Матрипула Володимир	40.00
382 Загібайло Анна	25.00
385 Казик Анна	25.00
389 Субач Іван	30.00
389 Дачишин Джені	35.00
432 Вудорович Марія	25.00
432 Щур Іван	35.00
435 Филипс Стася	50.00
438 Загоруйко Анна	25.00
441 Ольховецький Антін	40.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	$21,135.46
„Свобода" за орган	7,450.00
Кошти головного річного засідання	4,758.64
Платня помічних сил	3,028.17
Платня головного уряду	1,875.00
Кошти подорожі і репрезентації	1,810.34
Кошти головної контрольної комісії	1,545.90
Федеральний податок за помічні сили	879.70
Обезпечення помічних сил	869.04
Коверти на членські аплікації, друки і інші канц. прибори	657.40
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Кошти подорожі організаторів	576.71
Винайм машин для зладження виказів (IBM)	527.00
Асекураційні департаменти за дозволи (лайсенси)	386.32
Рахункова машина	350.00
Направи і чищення машин	340.00
Нагороди організаторам за нових членів	806.25
Прибори для зладження виказів і чеків (IBM)	281.57
Видатки канцелярійні на пошту	275.00
Лікарі за нових членів	147.00
„Свобода" за праці і друки	127.00
Оголошення	91.00
Телефон	73.22
Фотографічні знимки членських аплікацій	33.34
Кошти правні	21.03
Спортова акція	20.00
Нагороди для предсідників і касирів	18.00
Нагорода для відділових секретарів	8.79
Вода	3.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в морґеджах	26,000.00
Позички членам	4,584.23

Разом $223,091.30

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем квітня 1956 р. осталася	$341,736.50
Прихід за травень	165,236.39
Разом	$506,972.89
Розхід за травень	223,091.30
Готівка з кінцем травня 1956 р. остається	$283,881.59

БАЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 283,881.59
Морґеджі	951,626.79
Бонди	13,661,536.75
Позички членам	293,164.99
Реальности	227,828.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$15,428,581.97

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$14,670,683.50
Адміністраційний фонд	194,645.27
Конвенційний фонд	50,810.00
Запомоговий фонд	249,443.81
Народний фонд	19,805.32
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	61,887.90
Резервовий фонд	19,414.44
Сирітський фонд	111,961.09
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	46,872.32
Фонд Зах.-Сиротинця	649.07
Запорука майбутніх податків на проданих реальностях	2,409.25
Разом	$15,428,581.97

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	40.21	151*	175.71
2	20.84	152	1.54
3	51.63	153*	56.62
5	70.66	154	5.28
6	22.80	155	92.77
7	28.80	156	121.16
8	52.69	157	43.93
9	12.35	158	16.62
10	10.36	159	1.88
11	44.08	160	17.43
12*	11.38	161	85.75
13	28.34	163	164.00
14	66.30	164	40.08
15*	6.54	167	20.99
16	24.59	168	10.19
17	10.05	170	236.98
18	7.54	171	73.07
20	91.20	172	5.77
21	72.05	173	52.99
22	136.92	175	79.85
23	117.41	176	97.20
24	3.08	177	87.45
25	37.45	178	16.79
27	60.21	179	24.20
28	2.70	180	21.44
29	42.09	181	4.51
30	5.70	182	96.16
33*	309.69	184	24.28
34	4.05	185	10.80
35	24.30	186	5.35
36	51.40	187	17.55
37	74.16	189*	126.88
38	119.24	190	8.58
39	272.87	191	91.81
40	26.01	192	86.00
42	167.30	194*	188.97
46	65.66	196	7.50
47	44.59	199	22.44
48	13.25	200	186.34
49	46.62	201	.77
51	38.06	202	4.75
52	89.16	204	586.78
54	140.10	205	185.40
55	92.84	208	18.50
56	54.16	211	34.71
57	190.12	212	5.93
59	171.60	213	71.88
60	8.35	215	24.30
61	6.70	216	1.21
62	37.03	217	263.91
63	172.38	218	111.67
64	8.45	219	115.88
65	17.14	220	222.25
66	6.79	221	862.74
67	3.80	222	22.90
68	3.02	223	27.79
69	25.67	224	19.87
70	84.58	225	3.66
71	59.60	226	9.23
72	1.19	229	17.64
73	1.92	230	134.60
74*	6.69	232	6.86
75	159.45	233	243.57
76	76.00	234	150.30
77	1.97	235	6.55
78	.49	236	117.37
80	6.66	237	131.86
81	40.30	238	219.02
83	145.86	239	37.30
84	29.26	240	502.42
85	81.72	241	37.81
87	26.49	242	29.41
89	.93	243	26.27
90	69.85	244	3.48
91	17.31	245	62.02
92	6.74	248	55.08
93	37.56	251	195.85
94	414.04	253	66.72
96	280.13	254	170.82
97	45.92	255	3.98
98	.90	256	51.37
99	25.15	257*	41.56
100	14.71	258	.90
102	283.61	259	29.83
103	38.36	261	4.17
104	41.87	262	14.55
105	136.33	263	7.80
106	218.74	264	30.46
107	23.74	265	15.31
108	74.08	266	187.35
109	40.63	267	17.08
110	8.11	268	25.34
111	2.69	269	2.02
112	62.73	270	37.87
114*	92.09	271	72.93
115	23.23	273	2.00
116	22.77	274	30.00
117	9.38	275	38.49
119	21.64	276	93.85
120	68.48	277	326.19
121	41.77	278	1.50
122	11.97	279	.77
123	12.72	280	15.31
124	1.79	281	267.41
125	316.68	282	4.54
126	2.87	283	48.83
127	127.96	284	71.42
128	56.44	285	5.63
130	146.71	286	92.08
131	47.91	287	99.48
132	12.78	288	19.13
133	44.48	289	136.22
134	11.07	290	49.59
135	.83	291	73.82
137	20.35	292	287.99
138	15.00	293	126.49
139	18.80	295	40.71
140	4.39	296	16.95
141*	53.55	298	29.48
142	154.47	299	64.44
143	38.17	300	23.64
144	20.14	301	144.37
145	15.87	303	.62
146	72.12	304	155.04
147	210.36	305	44.90
148	.45	306	12.00
149	21.09	307	65.37
150	49.91	308	69.13

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
309	61.73	499*	43.29
310	59.59	400	4.98
312	12.14	401	1.86
313	18.32	402*	17.29
314	13.70	403	.79
316	271.71	404	119.43
317	26.32	405	2.22
318	18.47	406	1.79
319	100.06	408	1.08
320	101.96	412*	14.75
321	126.54	414	373.97
322	25.63	421	22.09
323	31.83	423*	187.25
324	55.59	427	282.53
325	205.25	428	70.45
326	47.09	430	165.88
329*	26.49	432	1,144.50
330	18.82	433	8.23
331	41.30	435	33.86
333	5.41	436	171.55
334	82.42	437	162.75
335	14.12	438	8.38
336	238.76	441	202.70
337*	51.84	442*	4.46
338	29.50	443	13.51
339	20.40	444*	18.17
342	69.49	445	165.40
343	58.51	446	53.88
344	9.34	447	8.08
345	20.29	448	7.84
347	57.33	450	5.33
349	92.10	452	33.07
350	62.10	453	.45
351	9.36	454	3.12
352	20.47	455	13.77
353	42.42	456*	136.29
355	46.00	457	70.56
356	103.61	458	135.76
357	7.62	460	14.27
358*	60.15	461	192.92
361	1,408.94	463*	84.99
362	25.97	464	144.49
363	1.86	465*	32.01
364	214.30	466	154.75
365	1.30	467	.90
367	331.36	468*	15.00
368*	39.70	469*	71.15
369	64.74	471	165.15
370	125.75	473*	448.62
371	43.97	474	283.88
372	87.06	476	84.25
373	62.80	478	68.34
374	47.93	479	7.72
375	69.27	480*	5.55
376	9.98	481	76.13
378	10.62	482	1.66
379	934.17	483	25.07
380	47.72	484	137.50
383	160.81	485*	36.40
384	17.43	486	1.90
385	151.82	487	39.70
386	17.38	489	2.29
387*	121.22	490	13.65
388	220.18	491*	.68
389*	4.95	492	67.83
390*	58.96	493	9.99
391	10.13	495	50.16
393	32.52	497*	79.55
394	15.84	498	87.14
395	74.42	499	75.10
396	44.31	500*	78.50
397	152.63	505	37.71
398	22.96	506	8.31

З місячних вкладок від членів	$31,234.22
З переносу звільнення членів від плачення вкладок	1,123.90
Відсотки від бондів	4,733.67
Відсотки від морґеджів	119.39
Відсотки від членських позичок	43.90
Надвишка при сплаченні бондів	.50
З переносу федерального податку за помічні сили	252.59
З переносу стейтового податку за помічні сили	12.87
Сплати бондів	1,012.00
Сплати морґеджів	358.75
Сплати членських позичок	33.38
Разом	$38,925.17

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Дивіденда виплачена чеками	$17,546.00
Звільнення членів від плачення вкладок (дивіденда Т. 1, 2, 3)	1,123.90
Грошеві звороти	2,379.30
Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці	2,200.00
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпеч.	277.00

Виплати адміністраційного фонду:

Платня помічних сил	1,718.12
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	277.79
Видатки канцелярійні на пошту	100.00
Перенос інших фондів за членів мол. деп.	15.75
Лікарі за нових членів	15.00
Нагорода відділовим предсідникам і касирам за 1955 р.	10.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	12,500.00
Позички членам	483.90
Разом	$39,246.76

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем квітня 1956 р., осталася	$ 83,244.86
Прихід за травень	38,925.17
Разом	$122,170.03
Розхід за травень	39,246.76
Готівка з кінцем травня 1956 р. остається	$ 82,923.27

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 82,923.27
Морґеджі	79,543.45
Бонди	2,680,358.07
Позички членам	12,234.76
Разом	$2,855,059.55

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,774,712.24
Адміністраційний фонд	80,347.31
Разом	$2,855,059.55

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

Майно старших членів з кінцем травня 1956 року	$15,428,581.97
Майно молодечого департаменту УНС	2,855,059.55
Разом	$18,283,641.52

Р. Слободян, гол. касир.

ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

ВИСЛІД КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНЮВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ 1956 Р.

Ч. Відд.	Ім'я організатора	Приєднано в квітні	Разом приєдн.	Признач. квота
8	В. Мандзій	1	17	15
20	А. Триш	1	12	7
25	О. Ґіббонс	1	11	10
27	Т. Олесницький	2	14	10
33	С. Оріх і К. Несевич	1	6	8
35	М. Ткачук	4	25	—
36	С. Гунька	1	4	5
39	М. Рубич	1	28	20
39	П. Бахуцький	2	—	—
51	С. Бобик	1	3	2
54	А. Маланчук	3	18	10
55	А. Ціздин	1	2	14
59	М. Галькевич	4	31	14
63	С. Келлар	2	11	16
68	Я. Макуха	1	3	1
85	О. Костюк	2	7	5
90	Й. Сидор	1	4	5
94	В. Борискевич-Бойд	3	38	40
99	С. Лаврик	2	4	2
102	М. Бобечко	1	19	30
105	М. Диміцький	4	14	20
113	М. Годчак	3	15	2
114	М. Ткачук	5	45	16
120	В. Рефт	1	11	8
130	Д. Білецький	28	45	26
131	В. Фединський	11	66	—
133	І. Андрейчин	1	1	3
140	І. Кравець	1	8	5
146	С. Хомяк	4	9	8
148	Ф. Біленький	1	3	3
149	М. Дикий	1	6	3
153	І. Одежинський	3	20	20
155	М. Чумер	2	4	23
160	М. Костишин	1	1	3
161	А. Дзюла	3	26	25
161	Й. Литвин	1	—	—
164	Т. Бутрей	1	5	7
171	С. Расн	1	9	7
175	Д. Квітковський	1	17	28
191	Р. Колодій	1	28	15
200	В. Ворґуль	1	4	12
206	І. Кокольський	1	9	16
215	І. Назар	3	3	3
217	А. Іванів	2	8	26
221	Т. Шпікула	4	84	65
221	В. Загасвич	2	—	—
221	А. Васильовська	2	—	—
222	Л. Білик	1	2	3
226	М. Рущицький	1	7	5
230	І. Павловський	4	22	25
232	І. Пандрак	1	2	2
233	Г. Маґер	1	1	6
234	В. Квас	1	33	12
236	М. Шкирпан	1	6	5
240	О. Олінкевич	2	25	26
240	А. Стецяк	1	—	—
245	Й. Сабат	2	9	10
251	Д. Шмаґала	1	13	10
254	В. Романишин	1	3	15
264	С. Попівчак	1	1	5
266	В. Труфин	1	21	16
270	М. Баран	1	9	10
271	І. Чопко	1	12	11
274	Т. Сенедяк	1	5	7
275	Н. Манорек	1	1	5
276	М. Фук	1	17	17
276	Й. Біляк	1	—	—
277	В. Гафткович	2	35	35
283	П. Пирогanич	2	5	7
289	В. Гузар	1	13	10
292	П. Федик	2	26	28
292	С. Малиновський	1	—	—
292	Д. Дубрівний	1	—	—
295	О. Зепко	1	22	9
299	С. Сидорович	1	6	6
304	Н. Гнатик	1	9	12
309	П. Кобас	1	7	2
316	В. Гавриляк	1	24	22
320	І. Малко	1	18	12
341	І. Хрін	1	25	25
343	К. Сайлс	1	9	10
343	М. Машталяр	1	—	—
345	М. Дербуш	1	5	6
347	Г. Тимчій	1	3	5
348	М. Періг	1	7	14
356	М. Депа	3	16	10
361	В. Душник	1	65	50
361	В. Вишиваний	7	—	—
364	Я. Кравчук	3	38	19
364	В. Владика	1	—	—
364	М. Кукіз	1	—	—
365	М. Руднянин	2	3	2
371	Й. Баранюк і П. Заболоцький	2	8	14
379	М. Семків	7	97	52
386	А. Попов	1	5	6
388	Е. Воловняк	1	6	14
395	В. Сохан	1	4	2
397	О. Штогрин	1	72	12
397	І. Скочиляс	12	—	—
399	М. Ткачук	2	22	10
404	В. Коссар	3	6	10
414	С. Брезіцька	2	31	16
421	А. Маланчук	2	9	3
427	П. Цибуляк	2	13	20
432	Б. Зорич	6	70	100
434	В. Коссар	7	7	—
441	В. Коссар	1	23	35
441	П. Голошевський	1	—	—
452	І. Попик	1	3	4
454	П. Фурман	1	1	2
455	А. Соколишин	1	2	3
461	В. Коссар	1	9	15
464	Д. Недошитко	5	12	20
466	П. Крутиголова	1	3	15
470	І. Ленник	2	3	10
473	Й. Чайківський	1	45	40
474	В. Шеремета	1	15	10
489	М. Шпитко	3	6	6
493	Б. Музика	4	12	6
505	Д-р Я. Шипайло	5	18	—

ПЕРЕСЕЛЕННЯ ТЕМОЮ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ ЗУАДК

В суботу, 23 червня ц. р. в Ню Йорку відбулись чергові місячні наради Екзекутиви Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, темою яких в головному були справи переселенчої акції, що тепер знову у повному ході.

Екзекутива ЗУАДК прийняла із вдоволенням звідомлення, що до 19 червня 1956 року ЗУАДК вислав 2,321 ашуранс, що покриває переселення 6,124 аплікантів з Европи до ЗДА. Для повного викінчення акції переселення в рамах постанов закону для втікачів — PPA-1953 потрібно ЗУАДКомітетові ще 315 ашурансів для переселення 715 осіб.

Вже прибуло на ашуранси ЗУАДКомітету за новим законом PPA-1953 491 родина (1,177 осіб).

Морський транспорт цих новоприбулих коштував понад 176,000 дол., які ЗУАДК отримав або у формі безвідсоткової зворотної позички від Міждержавного Комітету для Переселення з Европи (ICEM), або теж частино у формі допомоги від американської урядової установи ЮСЕП.

Екзекутива ЗУАДКомітету порішила в той гарячий час переселенчої акції звернутись до українського громадянства із закликом:

- а) виставити негайно потрібних 315 ашурансів, що уможливить переселення 715 родин, які вже зареєстровані на переселення до ЗДА.

б) просити тих новоприбулих, які вже приїхали до ЗДА старанням ЗУАДКомітету, почати сплачувати покриття за кошти переселення і старатись якнайскоріше повернути цю позичку, бо це уможливить і ЗУАДКомітетові ліквідувати свої зобов'язання перед Міждержавною Організацією для задержання доброго українського імени і вив'язатись гідно із цих міжнародних зобов'язань.

Всі грошові посилки (звороти і вплати) просимо слати на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

Допомогова акція ЗУАДКомітету ведеться під цю пору у формі а) харчової допомоги, б) грошової допомоги і в) правної охорони.

ЗУАДК замовив на четвертий квартал 1956 року 240,000 фунтів харчів від нашого уряду з так званого „серплесу". Харчова допомога в Німеччині й Австрії забезпечена в достатній скількості до кінця біжучого року. Хоч приділ харчів безкоштовний, але транспорт і розподіл вимагають оплат, які мусить покрити самий ЗУАДК. Один транспорт і його розподіл коштує приблизно 8,000 дол. Ці гроші мусить зложити українська громада у ЗДА, якщо вважає потрібним нести харчову допомогу для 12,000 українських еміґрантів в Европі. Якщо ЗУАДК не дістане покриття на ці витрати для переведення харчової допомоги, тоді змушений буде обмежити цю допомогу. Тому Екзекутива ЗУАДК звертається із гарячим закликом до всієї нашої громади допомогти ЗУАДКомітетові вести цю велику допомогу, яка забезпечує від голодування сотні і тисячі українців в Европі. Екзекутива звертається теж з проханням до всіх організацій в Европі, щоб вони припинили міжусобиці і бодай в допомоговій і харитативній ділянці втримували один осередок, який зможе перевести плянову, відповідальну і систематичну допомогу для всіх українців у потребі.

Допомогу ЗУАДК-у в грошах отримують передусім наші наукові осередки в Німеччині і Франції, як теж і окремі особи, для яких признана така допомога.

Грошова допомога для пані Ольги Петлюри є постійна і вистачальна. Тому Екзекутива ЗУАДКомітету просить усі збірки, переведені окремими особами, чи установами на цю ціль, пересилати до ЗУАДК, який перебрав всю відповідальність за удержання пані Петлюри і покриває всі фінансові зобов'язання.

Ще від 1946 року ЗУАДК веде акцію для признання відшкодувань для всіх жертв нацистських в'язниць і таборів. В останньому часі німецькі власті видали новий закон у цій справі і ЗУАДК почав знову акцію, щоб використати цей новий закон для українських жертв нацизму. Екзекутива ЗУАДКомітету вислала спеціяльне письмо в цій справі в обороні українських покривджених до Високого Комісара для Справ Втікачів при Об'єднаних Націях. Доручено европейському директорові повести справу в Німеччині.

НАТИ ПРО СЕБЕ

ТЕКСТ СЕКРЕТНОЇ ПРОМОВИ ХРУЩОВА ПРО ЗЛОЧИНИ СТАЛІНА

(17)

СТАЛІН І ПОЛІТБЮРО

В останніх роках, коли ми зуміли визволитись від шкідливої практики культу особи і вжили відповідних заходів у внутрішній і зовнішній політиці, кожний побачив, як зросла активність і як розвинулась творча діяльність широких працюючих мас, як корисно все це вплинуло на розвиток економіки і культури. (Оплески). Деякі товариші можуть спитати нас: Де були раніше члени Політбюра Центрального Комітету? Чому вони не виступили проти культу особи в свій час? І чому все це діється щойно тепер?

Передусім мусимо ствердити, що члени Політбюра дивились на ці справи в різний спосіб у різні часи. Спершу багато їх активно підтримували Сталіна, бо Сталін був одним із найсильніших марксистів, і його логіка, його сила, його воля дуже впливали на кадри і партійну роботу. Відомо, що Сталін, після смерти Леніна, особливо в перших роках, діяльно боровся за ленінізм проти ворогів ленінської теорії і проти тих, що від неї відхилились. Керуючись ленінською теорією, партія на чолі із своїм Центральним Комітетом повела в широкому маштабі справу соціялістичної індустріялізації країни, колективізації сільського господарства і культурної революції. У той час Сталін користувався великою популярністю, симпатією і підтримкою. Партія мусіла боротися з тими, що намагалися збочити країну з правильного ленінського шляху; вона мусіла поборювати троцькістів, зінов'євців, правих ухильників та буржуазних націоналістів. Ця боротьба була необхідна.

Пізніше, Сталін, зловживаючи щораз більше своєю владою, почав поборювати чільних партійних і державних керівників і застосовувати терористичні методи проти чесних совєтських людей. В такий спосіб, як ми це вже вказували, Сталін повівся супроти таких видатних партійних і державних діячів, як Косіор, Рудзутак, Айхе, Постишев і багато інших. Спроби протиставитись безпідставним підозрінням і обвинуваченням закінчувалися тим, що опоненти падали жертвами репресій. Так упав жертвою товариш Постишев. В одній із промов Сталін, висловивши своє невдоволення з Постишева, спитав його: „Хто ви є насправді?" Постишев виразно відповів: „Я — большевик, товаришу Сталін, большевик". Цю заяву потрактовано спочатку як доказ непошанування Сталіна, а згодом признано її як шкідливий акт, і так послідовно затавровано і знищено Постишева без ніякої причини як „ворога народу". У тій ситуації, що тоді панувала, я говорив часто з Ніколаєм Александровичем Булґаніним. Якось, коли ми обидва їхали автом, він сказав: „Буває часами, що чоловік іде до Сталіна на його запрошення, як друг. А коли сидить із Сталіним, то не знає, чи в найближчому часі не буде він відісланий до в'язниці". Ясно, що такі умовини ставили кожного члена Політбюра в дуже важке положення. А коли ми ще візьмемо під увагу факт, що в останніх роках не скликувано пленарних сесій Центрального Комітету і тільки випадково, час від часу, відбувалися сесії Політбюра, тоді зрозуміємо, як трудно було для кожного члена Політбюра займати становище проти одного чи другого несправедливого потягнення, проти поважних помилок і недоліків у керівництві.

Як ми вже казали, багато постанов приймалося або одною особою, або викрутним шляхом, без переведення колективної дискусії. Всім відома сумна доля члена Політбюра товариша Вознесенського, який впав жертвою сталінських репресій. Характеристична річ, що рішення усунути його з Політбюра не було ніколи обговорюване, а було прийняте підступним шляхом. Так само прийшло рішення про усунення Кузнецова і Родіонова з їх становищ. Значення Політбюра Центрального Комітету применшено, діяльність його здезорганізовано через створення всередині Політбюра різних комісій — так званих „п'яток", „шісток", „сімок" і „дев'яток". Ось, наприклад, постанова Політбюра з 3-го жовтня 1946 р.:

Сталінська пропозиція:

1.. Комісія Політбюра в закордонних справах („шістка") має займатись в майбутньому, крім закордонних справ, також справами будівництва і внутрішньою політикою.

2. „Шістка" повинна ввести до свого складу голову Державної комісії економічного плянування СССР товариша Вознесенського і надалі має бути відома, як „сімка".

Підписано: секретар Центрального Комітету, Й. Сталін".

Та ж це термінологія картяра! (Сміх у залі). Ясно, що створення всередині Політбюра таких комісій — „п'яток", „шісток", „сімок" і „дев'яток" — суперечило принципові колективного керівництва. В результаті деяких членів Політбюра відсунено таким способом від участи у вирішуванні найважливіших державних справ. Один із найстарших членів нашої партії Климентій Єфремович Ворошилов, опинився в майже нестерпній ситуації. На протязі кількох років його фактично позбавлено було права брати участь в сесіях Політбюра. Сталін заборонив йому приходити на сесії Політбюра і переглядати документи. Коли відбувалась сесія Політбюра і товариш Ворошилов чув про це, він за кожним разом телефонував і запитував, чи вільно йому бути приявним. Інколи Сталін дозволяв, але завжди виявляв своє невдоволення.

ВОРОШИЛОВ ПІД ПІДОЗРІННЯМ

Перебуваючи в стані крайньої підозріливости, Сталін допустився навіть нісенітного й сміховинного підозріння, що Ворошилов — англійський аґент. (Сміх у залі). Так, справді таки, англійський аґент. В домі Ворошилова встановлено навіть спеціяльний підслуховий апарат, щоб знати, про що там говориться. (Рух в залі).

Одностороннім рішенням усунув Сталін з Політбюра також Андрея Андрейовича Андреєва. Це був один з найбільш розгнузданих актів самоволі Сталіна.

Пригадаймо перший пленум Центрального Комітету після 19-го з'їзду партії, коли Сталін схарактеризувавши Вячеслава Михайловича Молотова і Анастаса Івановича Мікояна, висловив безпідставний здогад, що ці заслужені діячі партії винні в різних злочинах. Не виключене, що коли б Сталін залишився у проводі ще кілька місяців, то товариші Молотов і Мікоян не мали б сьогодні можливости виголосити своїх промов на цьому з'їзді.

Сталін, очевидно, плянував зліквідувати всіх старих діячів — членів Політбюра. Він часто заявляв, що членів Політбюра треба замінити новими.

Його пропозиція, що з нею він виступив після 19-го з'їзду, щоб підібрати двадцять п'ять осіб до Президії Центрального Комітету, мала на меті усунення старих членів Політбюра і введення до ЦК людей менше досвідчених, щоб могли вони вихваляти його на всі способи.

Можемо припускати, що це мало також на меті знищення старих членів Політбюра, щоб таким чином прикрити всі ганебні акти Сталіна, акти, що їх ми сьогодні обговорюємо.

Товариші! Щоб не повторювати помилок минулого, Центральний Комітет висловився рішуче проти культу особи. Ми вважаємо, що Сталіна надміру вихвалювано, хоч в минулому Сталін, без сумніву, зробив великі прислуги для партії, для працюючої кляси і для міжнародного робітничого руху.

Це питання ускомплікованe фактом, що все те, про що ми тут говорили, ділося за життя Сталіна, під його проводом і за його співдією. Сталін був переконаний, що все це було конечне для оборони інтересів трудящих, проти ворожих змов і проти наступу імперіялістичного табору.

Він дивився на це з позиції інтересів трудящих, інтересів трудового народу, інтересів перемоги соціялізму і комунізму. Ми не можемо сказати, що це були діла шаленого деспота. Він вважав, що це повинно було бути зроблене в інтересі партії, в інтересі трудящих, в ім'я оборони революційних досягнень. В цім була вся його трагедія.

(Далі буде)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Гартфорд, Конн.

Тисячоліття Християнства в Україні.

10 червня 1956 р. відзначила українська громада в Гартфорді, Коннектикат, під проводом Відділу Українського Конґресового Комітету Америки спільно з місцевим парохом о. Деканом Валандюком велике Свято Тисячоліття Християнства в Україні, яке випало дуже гарно.

Свято почалося Службою Божою в рим. кат. церкві св. Петра на вул. Мейн, бо комітет рахувався з тим, що місцева наша церковця не змістить більшого числа вірних. І ті передбачення оказались правильними, бо Служби Божої, що її парох Гартфорду о. С. Валандюк в асисті о. Цьомка з Ню Гейвен, та свого нового сотрудника о. М. Федоровича відправив, слухало коло 1,500 осіб. Гарно співав хор під орудою п. О. Пришляка, проповідь по українськи виголосив о. С. Валандюк, англійською мовою о. М. Федорович.

Півторитисячна маса вірних, утворивши шпалір, супроводжала з процесією Архиєпископа Гартфорду Генрі Дж. О'Брайєна з його мешкання до церкви, де він впродовж цілої Служби Божої президував.

Зворушливою була хвиля, в якій той Архипастир — по скінченні відправи — уділив вірним благословення. Деякі пригадували собі подібні моменти з часів архипастирювання Митрополита Андрія... І ті його слова на початку війни: „Стійте в вірі; Ідуть страшні часи для нашого народу!"

Конґресмен Томас Дж. Додд промовляє на маніфестації.

А по полудні в шкільній залі при Мейпл Евеню відбулася друга частина свята, в якій взяли участь також такі високі гості: Конґресмен Томас Дж. Додд, посадник міста Гартфорду Джозеф Кронін, суперінтендент тут. шкіл д-р Роберт Г. Магоні та професор Вільного Укр. Університету в Мюнхені Олександер Оглоблин.

Свято відкрив о. Валандюк. В своїй промові конґресмен Томас Дж. Додд, як член Комітету, який досліджує загрозу від комунізму, схарактеризував із щирим співчуттям сучасне важке положення українського народу на його рідній землі і закликав американських українців не послаблювати боротьби проти комунізму. Він сказав, що американські українці повинні американському народові невпинно виясняти, що це є комунізм.

Комунізм — говорив конґресмен Додд, написав найтемніші сторінки своєї історії саме на українських землях. А далі взивав конґресмен український нарід продовжувати боротьбу за визволення своєї батьківщини, яка з Божою поміччю буде вкінці вільна.

Привітав українську громаду і посадник міста Гартфорду Дж. В. Кронін, з великим признанням висловився про наш церковний хор і нашу пісню взагалі. Він сказав, що йому найбільше подобалося, що під час цілої Служби Божої разом з хором в як найбільшій гармонії співала й ціла церква.

Забрав голос і суперінтендент шкіл д-р Роберт Магоні. Він, як педагог, звернув увагу на найкардинальнішу сучасну виховну проблему, а саме, щоб ми і інші вільні народи самі коли не забували є невпинно другим і своїм дітям та приятелям пригадували, що ми не можемо почувати себе дійсно вільними й свобідними, як окрім нас є ще так багато невільних людей у світі? Тому перед нами стоїть велика християнська і вселюдська місія: навчати дітей і народи бути вільними і в тому напрямі працювати.

Вкінці навів він кілька конкретних прикладів зі своєї праці в американськім шкільництві, які стверджують, що український нарід є спосібний і працьовитий.

Останній з гостей промовив проф. О. Оглоблин і в своїй промові начеркнув значення християнства в Україні, яке започаткувала княжна Ольга своїм хрещенням перед рівно тисячею літами. Він переніс учасників свята думкою в ті далекі часи і схарактеризував тодішні несприятливі державні і загально політичні відносини для такої великої ідеї як християнство. Промовець зазначив, що тодішня церковна політика України йшла двома шляхами, а саме шляхом княгині Ольги і шляхом її сина Святослава.

По концерті подякував професор Нагірний приявним за їх численну участь в тій великій Річниці.

Клівленд, Огайо

Вечір української музики.

Відділ „Українського Музичного Інституту" в Клівленді працює вже три роки. Спочатку в перших роках праці, найчастіше відбувалося всуміш на зразках чужих і рідних педагогів музики, то тепер намічено вести працю доцільніше двома шляхами: 1) Черпати повними пригорщами з світової дитячої тематики таких майстрів, як Басг, Черни і т. д. 2. Рівнорядне місце віддати зокрема українській дитячій музиці, щоб пособити глибшому пізнанню спеціяльно авторів і майстрів української музичної композиції.

Перший вечір української музики в Клівленді відбувся в неділю 20 травня ввечорі о 7.30 годині у великій світлиці „Українського Народного Дому" при 14-й вул. на заході міста. Влаштований він був спільно з Відділом „Українського Музичного Інституту" в Лорейні. На програму вечора склалося відтворювання на фортепіяні та на скрипці пісень і аранжівок наших українських композиторів: Ігор Соневицький, Роман Савицький, Семен Гулак - Артемовський, Нестор Нижанківський, Зіновій Лисько, Михайло Гайворонський, Косенко, Василь Безкоровайний, Василь Барвінський, Фоменко, Михайло Левицький і Микола Лисенко.

Половина відтворювачів — це учениці й учні кляси фортепіяна директорки клівлендського Відділу „Українського Музичного Інституту" п-ні Ірини Левицької-Винницької. Крім неї вчили гри на фортепіяні: Марія Тимків-Грушкевичева і Ігор Лесик та Юрій Олійник, а на скрипці Володимир Тритяк, Ярослав Варнич і Мирон Шиян. У Лорейні вчила гри на фортепіяні Дарія Микита.

Виконання творів української музики попередила промова п. Ігоря Лесика, який подав характеристику творчости всіх тих українських музик, що їх твори мали бути виконані на вечорі.

Почала цей вечір української музики маленька Орися Піхурківна. Насамперед пішли найлегші з композиційного боку музичні речі Ігоря Соневицького. Після колядки „Бог ся раждає" та народної пісні „У лісі на полянці", відіграних на фортепіяні О. Піхурківною, пішли пісні „Ходить жучок" та „З-під білого каменя" у виконанні Марусі Сидорівни з Лорейну, пісня „Ой, ти старий діду" у виконанні Олі Раточківни, „Гей, на Купала" у виконанні Зіновії Німиловичівни та „жучок" у виконанні Любки Стецяківни, яка відіграла теж „Їхав стрілець" Романа Савицького.

На скрипці арію з опери „Запорожець за Дунаєм" Семена Гулак - Артемовського відіграв Ігор Воляник при супроводі п. Юрія Олійника на фортепіяні.

Композитора Нестора Нижанківського запрезентували: Христя Потічна піснею „Під гаєм". Віра Дейчаківська з Лорейну „Гавотом ляльки" і „Старовинною піснею", врешті Леся Руденська „Коломийкою".

Зіновій Лисько був репрезентований композицією „Ой, у полі жито" у виконанні Арети Олінкевичівни.

Гайворонського „Думку" на скрипці відіграв Андрій Вігун при супроводі Оксани Плюшківни на фортепіяні.

Першу частину вечора закінчило відтворення характеристичних для творчости Косенка коротких речей для фортепіяна: „Старовинну пісню" відіграв Ярослав Вігун, „Скерцо" відіграла Мартуся Савчаківна, „Вальс" і „Пісню" Марта Дейчаківська з Лорейну, „Марш" Наталка Горалевська теж із Лорейну, а „За метеликом" Борис Садовський, який відіграв також пісню „Зайчик" Василя Барвінського.

Друга частина вечора української музики почалася піснею „Козаченьку, куди йдеш" Василя Безкоровайного у виконанні на скрипці Лесі Руденської при супроводі на фортепіяні п. Ігоря Лесика.

Найчисленніше на вечорі була заступлена й показана творчість Василя Барвінського, якого коротенькі композиційки неоромантичного напрямку грали: Оленка Мельниківна „Жнива", Ольга Лиса „Танок", Марійка Кузьминівна „Ведмідь і мишка", Ігор Турчиневич „Півники молотять", Галинка Коцюмбасівна „Комарик", Леся Руденська „Дощик", Н. Горалевська з Лорейну „Танок" і Оксана Плюйківна „Марш".

Цікаву з усяких поглядів музичну творчість Фоменка презентували: Ярослав Вігун — відіграв на фортепіяні його „Марш".

На скрипці заграла Дада Руденська при супроводі на фортепіяні Ігоря Лесика „Ноктюрн" Михайла Левицького.

Музичну творчість корифея української музики Миколи Лисенка задемонстрували: Віра Дейчаківська з Лорейну, відігравши на фортепіяні його „Елеґію", та Оксана Плюйківна „Без тебе, Олесю".

Це був перший вечір української музики в Клівленді. Ми побачили в цьому вечорі вичарований увесь світ української мітології, релігії та народного побуту. Справді, як ствердив це в своїй промові п. Ігор Лесик, українська музична дитяча література найновіших часів стоїть на належній висоті та гідно доповнює европейську музику, стоячи з нею в одній лінії. І тому радо вивчає її і українська молодь в цій країні.

Іван Ставничий.

„ДАВАЙ РОЗБЕРЕМОСЯ, БАТЬКУ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

на свою батьківщину і не вводити в обману своїх земляків, які страждають на чужині" і передає йому... „сердечний привіт від нашої любої матері і твоєї доньки Наташі", які чекають його „повернення додому"...

Закінчується „возвращенська" радіопередача заявою спікера, що, „не зважаючи на всі брехні і залякування", еміґранти, навіть ті, які „співробітничали з ворогами", вертаються „на родіну", — і виведенням перед мікрофон киянина Костянтина Павловича Сороки, що виїхавши в 1943 році з Києва, побував у Німеччині і в Південній Америці, тепер в 1956 році вернувся з Арґентини в Україну.

Вся радіопередача кишить від різних, сказати по-совєтськи „неув'язок". Кожен, хто орієнтується хоч трохи в совєтській дійсності, знає, що реальних петлюрівців Колосів, які б пережили в „душевному спокою" 30 років совєтського режиму існувати не могло, хіба що вони були весь час чекістами, енкаведистами чи емведистами, за що їх тепер пенсіонують, як і не було теж синів відкритих „ворогів народу", які б на державну стипендію закінчували школи. Сором'язливість, з якою Борис Багряний промовчує обставини життя свого особистого, матері і сестри, говорить теж сама за себе.

В цілості радіопередача звернена проти української політичної еміґрації: проти „скоропадських, петлюр, бандерівців, мельниківців і багрянівців". Цією, як і всіма іншими радіопередачами совєтське МВД намагається вирвати українську еміґрацію з-під впливу самостійницьких українських політичних партій, зокрема знищити культ Петлюри, що його творять „буржуазні націоналісти". Коли судити після того, що про боротьбу з цим „буржуазним націоналізмом" і з культом Петлюри Москва не припиняє кричати від багатьох десятків років, треба думати, що вона великих успіхів не мала і не має. І тому теж ціну і ціль таких радіопередач знають усі, до кого вони звертаються.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку панству:
Пасічникам і Римарам з Амстердаму, Н. Й.,
за їхні старання і поміч у моєму переселенні з Бельгії до Америки.

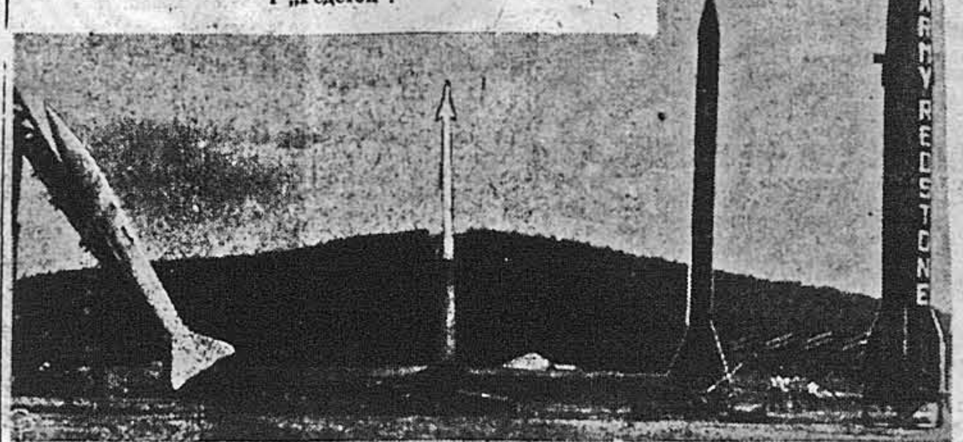
Мак Ярослав

„СОЮЗІВКА" ПЕРЕД ПОВНИМ СЕЗОНОМ

Хоч сезон на „Союзівці", вакаційно-відпочинковій оселі Українського Народного Союзу при вступі в Кетскильські гори біля містечка Кергонксон, вже почався з початком цього місяця, все ж таки це було радше „передсезоння" з уваги на те, що щойно з початком липня починається повний відпусткoвий час. В червні провело на „Союзівці" вакаційний час кількадесят осіб, а вже з кінцем цього тижня майже всі місця на „Союзівці" будуть виповнені, а замовлення місць постійно напливають. Згідно з дотеперішніми даними, цьогорічний сезон на „Союзівці" перевищить усі дотеперішні під кожним оглядом. Беручи це до уваги, теж управління „Союзівки" поробило всі заходи, щоб і зі свого боку перевищити всі дотеперішні вигоди для гостей. Всі внутрішні приміщення світять чистотою, дібрано найкращий персонал, заанґажовано найбільш кваліфіковані сили до кухні та під кожним оглядом удосконалено відпочинкові і розвагові можливості. На кожний день в тижні передбачено якусь розвагову програму, включно з висвітлюванням фільмів в середу та культурно-розваговими імпрезами в суботу; до можливостей різноманітного спорту: плавання, теніс, відбиванка, кошиківка, додано ще круглолицю під вільним небом і гольф. Атракцією в цьому сезоні будуть танці під вільним небом на опеціяльно приготованій для тих цілей плятформі біля клюбу „Веселка" перед басейном. Плятформа яскраво освітлена приміщеними на будинку „Веселки" численними електричними лямпочками, що їх, наче чудовий міраж видно на віддалі багатьох миль, зокрема з шляху ч. 209 між містами Еленвіл і Кергонксон. В нічній порі ці світла високо в горах домінують над всією околицею та притягають загальну увагу численних подорожних. Зважаючи на початок повного сезону та сподіваючись численних відвідувачів з кінцем цього тижня, управління „Союзівки" поробило всі заходи, щоб уже від самого початку виправдати і доказати гасло цієї оселі: НЕМА ТО, ЯК НА „СОЮЗІВЦІ"!

АМЕРИКАНСЬКА „ВЕЛИКА ЧВІРКА"

На військовій базі в Гонтсвілл, Ала., установлено цю „велику" чвірку нових американських керованих стрілен і ракет. Від ліва до права: „Чесний Джан", „Ніке", „Корпорел" і „Редстон".

Сенатор Джордж проти зменшування запомоги закордонові

Вашингтон. — Сенат почав дебати над законопроєктом про допомогу закордонові. Прихильники урядового законопроєкту мусять звести завзяту боротьбу, щоб не допустити до поважного зменшення допомоги закордонові та щоб не дозволити скасувати допомогу Югославії та Індії. Перший промовляв голова Сенатської Комісії Закордонних справ демократичний сенатор В. Ф. Джордж, який пропонував, щоб видатки на допомогу закордонові виносили 4,457,575,000 долярів. Уряд домагається 4,900,000,000 долярів на цю ціль, а Палата Репрезентантів признала тільки 3,800,000,000. Сенатор Джордж закликав сенаторів, щоб не змарнували тих здобутків, які ЗДА осягнули під час війни, ставши в проводі світу. Джордж заявив: „Щоб не сталося в майбутньому, я вірю, що ЗДА не вернуться назад до ізоляціонізму". Коли вільні народи втратять до нас довір'я, і ми відберемо їм останню надію, то ми не зможемо виправдати тих численних жертв, які впали в останній війні, — казав сенатор Джордж. Кінчаючи свою промову, він заплакав, бо втратив сина в другій світовій війні. Сенатори прибігли до нього і стискали йому руку після закінчення його промови.

Два південні губернатори проти Гаррімана

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Два південні демократичні сенатори виступили проти найменування Гаррімана демократичним кандидатом на президента. Губернатор Північної Каролайни Лютер Г. Гаджес заявив, що Гаррімана не люблять на півдні, бо він — „суперприхильник" нового розподілу (Ню Діл). Губернатор Тексасу А. Шіверс твердив, що Гарриман хотів в 1952 році відібрати південні стейти від Демократичної партії. Губернатор Ню Йорку Аверелл Гарриман на пресовій конференції заявив, що він підтримує старших віком людей, дрібних підприємців і умово хворих людей. Щоб якийсь кандидат на президента міг виграти вибори, він мусить мати за собою делеґатів із нюйоркського стейту, а ті делеґати погоджуються з його програмою.

Луїс Полк, президент фабрики металевих виробів і зброї Шеффілд Корп. в Дейтоні, Огайо, передав директорові музею історичної зброї в Лондоні рушницю „Єнкі Дудл". Це була перша зброя, яку масово фабрикували в Америці в рр. 1799-1812.

Конґресова Комісія прийняла урядовий законопроєкт про громадянські права

Вашингтон. — Комісія Правні в Палаті Репрезентантів прийняла більшістю 8-ох до 3-ох голосів урядовий законопроєкт про охорону громадянських прав. Південні демократичні конґресмени були проти цього законопроєкту, але республіканці і північні демократи їх переголосували. Згідно з цим законопроєктом окрема комісія, складена з представників обох партій, при департаменті справедливості, буде дбати про те, щоб окремі особи й установи та групи не порушували громадянських прав кольорового населення. Вона дбатиме і про те, щоб не обмежувати виборчих прав американських громадян. Південні демократи твердять, що цей законопроєкт порушує права стейтів. Гадають, що цей законопроєкт пройде в Палаті Репрезентантів, але важко буде його ухвалити в Сенаті.

Совєти збільшують свої збройні сили

Атлантік Сіті, Н. Дж. — Головний командант Північно - Атлантійського Пакту (НАТО), генерал Алфред М. Ґрунтер, промовляючи на конференції губернаторів, заявив, що Совєти постійно збільшують свою збройну силу, хоч в останньому часі сміються та вдають з себе котейлові прийняття для чужинних гостей. Ген. Ґрунтер заявив, що ЗДА підтримкою своїх союзників в Европі не допустять до вибуху третьої світової війни і забезпечать Заходові перемогу в теперішній холодній війні. На думку генерала Ґрунтера, треба ще трьох-чотирьох років підготови, щоб держави Західної Европи могли оборонити свої території проти комуністичної агресії. Тому ЗДА не сміють зменшувати видатків на оборону закордонові. Ні ЗДА, ні їхні союзники в Европі, — сказав ген. Ґрунтер, — не сміють зменшувати своїх зусиль, поки над ними висить загроза комуністичної агресії.

Ділимося з Рідними, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що дня 15-го червня 1956 р., о год. 10-ій вечора упокоїлася у Бозі по тяжкій і довготривалій недузі наша Найдорожча Мама

бл. п. Франка Сілецька з Навальківських

народжена 5-го березня 1888 року в Городенці, Галичина, проживши 68 років.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всечеснішим Отцям: парохові о. Д-р В. Пеліхові і о. С. А. Петриковi за відправлення похоронних обрядів, всім Кревним, Приятелям та Знайомим, які жертвували на Служби Божі, квіти та своєю участю в похоронах віддали останню прислугу Покійній і своїм співчуттям улегшили біль горем прибитій родині.

Покійну похоронено в дні 18-го червня 1956 р. на місцевім католицькім цвинтарі "Calvary" під числом 105.

Горем прибита родина:
Володимир Сілецький з дружиною і дочкою
Д-р вет. Яків Сілецький з дружиною і синами
Франко Сілецький
Д-р мед. Юліян Сілецький

РОЗШУКИ

Володимира ЗАБЛОЦЬКОГО з Дрогобича пошукує Ярослав МАК. Писати на адресу: М. Я. 92 Roosevelt St., Mineola, N. Y.

Пошукую свого рідного брата Івана МІШТАЛЯ з пов. Ярослав. Хто знав би щонебудь про нього або він сам, прошу ласкаво писати на адресу: Anna Nahrebecka, 152 Pomeroy Street, Rochester 21, N. Y. Заграничні часописи прошу про передрук.

Пошукую тіточного брата Василя Шевцового з Стрілєк Старих, Бібреччина, який правдоподібно є десь у Ню Йорку. Хто знав би про нього, або він сам прошу зголосити на адресу: ВАСИЛЬ ТИМКІВ 154 Browning Avenue Toronto, Ontario, Canada

Романа МИКИТЮКА і Николу АНДРИЯНОВИЧА з Надвірної, Зах. Україна, які виїхали до Німеччини під час останньої війни, пошукує СТЕПАН МИКИТЮК 171 Cambridge Avenue Jersey City, N. J. Вістку про них або їх самих проситься писати на подану адресу. Европейські часописи прошу ці розшук передрукувати.

Посмертна Згадка

ВАСИЛЬ ОСИПЧУК, член Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 42 У. Н. Союзу в Пассаїк, Н. Дж., помер 4-го червня 1956 р. Покійний родився 1891 р. в передмісті Москалівка, пов. Косів, Україна. До УНСоюзу вступив 1920 року і був активним членом аж до кінця свого життя. Полишив у смутку дружину Пазину, сина Мирослава, невістку та двох внуків. Похорон відбувся 7-го червня з похор. заведення до Укр. Правосл. Церкви а відтак на цвинтар Ridglawn Cemetery при участі Родини, Приятелів і Членів. — В. Й. П.!
П. Головачук, секр.

ТАРЗАН, ч. 3693. На слідах.

Завжди обережний Тарзан швидко йшов за запахом незнайомця.

Слід вів до скелястого терену, де слід білої людини перехрещувався з іншими...

бо попереду були печери, правдоподібно якісь копальні, в яких працювали численні люди.